

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTELOR:

Pe un an . . . . . cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică

Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oraă
12 bani, a treia-oraă 10 bani.

Limba românească.

Grain dulce, plin de muzică, care ne-a mângâiat urechile de când am venit pe lume, ce frumos ești și cât de mult te iubim! Durerile și suferințele ni le-a alinat mama iubită cu vorbele tale frumoase, cum nu le are altă limbă. Când nici nu puteam deosebi bine nici lucrurile, nici persoanele din jurul nostru, pe mama o cunoșteam, nu numai pentru că ne ținea la sânul ei cald, ocrotitor și hrănitor, dar mai ales că ne suna la urechi muzica dulce a dulcelui grain românesc. Iar cântecul de leagan al mamei nici nu ne-ar fi putut adormi, dacă nu l-ar fi cântat cu vorbele limbei românești.

Câte suferințe nu are omul începând din cea mai fragedă tinerețe a lui! Oare am fi găsit noi mângâiere în tinereța noastră, dacă mama ni s'ar fi adresat cu vorbele bogate în sunetele barbare ale neamurilor, cari ne înconjoară? N'am simțit oare fiecare dintre noi, cum se coboară în sufletul nostru dulceața uitării de nașz, când vorbele de mângâiere în dulcele grain românesc adău pe lângă urechile noastre?

Când feciorul sau fata, cu inimile doritoare de iubire, — când Românul vrea să-și arete suferința, jelea, ura, iubirea, ar putea să o facă aceasta, dacă *doamna* n'ar fi îmbrăcată în hama graului românesc? Cuvântul stânt al evangheliei Mântuitorului propovădit noua de slujitorii altarului n'ar cuprinde vată sufletele, dacă ar fi rostit în grain barbar, străin, și nu românesc? Nu vedem noi oare, ca și învățătura lumescă data în limba străina numai ameteste capul copiilor nostri?

Când cineva vrea să patrundă la sufletul nostru, vrea să ne câștige pentru o idee, nu va fi în stare să o facă aceasta, dacă nu ne va vorbi în grainul nostru. Când ne adunăm Români, orășenii și satenii, pentru a chibzui asupra măsurilor de apărare a legii și limbei românești mai ales, grainul românesc, cald, muzical, al celorce ne vorbesc ne atâta sufletele, ne încălzesc, cum n'o poate face grainul salbatic al străinului, care încearcă să ne insele.

Dar limba noastră e așa de frumoasă, așa de ușoară, încât totii străinii așezați printre noi o învață în timp scurt, fără nici o sâlă. Cât chin, câtă sâlă nu trebuie să suferim noi și alții pentru a învăța alte limbi, cu sunete urâte, gramadite clăie gramada, ca în limbile slavice și germane, sau late, pocite, pe cari le poți rosti numai chinându-ți falcele, cum e la limbile turanice (turcă, maghiară, tatară)! Totii am văzut de nenumărate ori, ca copiii străinilor așezați între Români învață mai curând limba noastră românească decât pe a lor, cu toate că în casă nu aude vorbă românească!

Limba românească nu e numai un cântec, când o rostim, dar e și bogată cum nici nu ne putem închipui. Și e bogată nu în cuvintele nouă, pe cari le-au introdus, și de nevoie, dar mai mult din neștiință, cărturarii nostri, — ci vechea comoară moștenită de veacuri e mare. Aceasta se vede mai ales acuma, când publică Academia Română din București *Dictionarul limbii române*. Numai nenorocitul, care nu-și cunoaște limba, întrebuintează cuvinte străine, barbare, fie maghiare, fie nemțești, fie rusești sau sârbești, săvârșind astfel o crimă împotriva limbei românești, pe care o spurcă cu astfel de petece de zdrențe culese din gunoier.

Frumoasa și bogata limba românească nu are trebuința de-a pleca ca la cerșit la neamurile venite aici pe pământul românesc, iar când pentru lucruri de știință n'ar trebui o haină nouă, adică o vorbă nouă, ne împrumutăm tot dela păriții nostri, dela Romanii cei vechi cu limba lor latină, sau din limbile surori, cum e italiană și franceză. Căci și limba trebuie să ni-o închipuim ca o ființă vie, cu sângele ei, care nu e ertat să fie spurcat cu sânge străin.

Dar noi trebuie să fim mândri de comoara, ce o avem în limba noastră, și pentru că ea e mai răspândită decât multe alte limbi. În Transilvania întreaga, în Banat, Bihor, Salajiu, Maramura, în Dobrova, în regatul mândru al Moldovei și Basarabia, care geme sub apăsarea Mădăralului, dincolo de Nistru în Rusia, până și în munții Caucazului, în Bulgaria, Serbia, Macedonia, Epir, Albania, Grecia, chiar și prin porturile cele mari ale Aziei, cum e Smirna, sau ale Africii, cum e Alexandria, apoi în America-de-Nord și America-de-Mezăzi (Argentina), pretutindeni auzim răsunând limba noastră, nu numai din gura Românului, ci și din a străinului. Ce am face de pildă cu limba maghiară, trecând hotarale patriei noastre?

Venticulului parazit îi place să mai imbecete pe Românul neștiutor și cu vorba, că în limba românească nu s'ar găsi destule cărți pentru toate științele, pentru toate trebuințele vieții. Ce neadevăr sfruntat! Și dacă nu avem aici la noi, unde se caută mereu să ne împedecă dezvoltarea noastră culturală, avem în România liberă o literatură cel puțin tot așa de bogată, ca și a lor, și încă literatură curată, românească, nu furată dela Nemți, cum se întâmplă în Ungaria, unde nu s'a produs nimic din capul celorce le place să se laude. Iar dacă Românul a trebuit să împrumute ceva, a împrumutat dela frații lui Italiani și Francezi, ai căror părinți, Romanii, au fost și părinții nostri.

Când avem o astfel de comoară în limba noastră românească, face un păcat strigător la cer Românul, care nu și-o cinstește și nu și-o cultivă prin cetire de cărți bune și gazete naționale românești. Face un păcat de moarte Românul, care cunoscând și o limbă străină, ar întrebuintă-o pe aceasta chiar și față de străin. Pe pământul nostru românesc — și românesc e pământul până unde răsună limba românească — o singură limbă are rost, limba românească. Venticii pripășiți pe acest pământ, venind în atingere cu Românii, au trebuit să învețe limba românească. Acum, folosindu-se de slăbiciunea unor Români, cred, că nu mai au trebuință să ne învețe limba. Arătați-le, că se înșală! Decât să iese vorbă străină din gura voastră, mai bine tăceți din gură, căci vorba străină n'are rost. Feriți-vă de Românul, pe care-l auziți vorbind în limbă străină chiar și cu un alt Român. Preotul, învățătorul și orice alt cărturar, care face așa, nu e fiu legitim al națiunii române.

Limba română ne-au pastrat-o în toată curățenia ei *țaranul și țărana română*. A lor e înainte de toate datorința să ni-o pastreze curată, nepângărită cu zdrențe străine. Dar și cărturarii nostri să se ferească ca de foc de instrainarea ei, căci prin aceasta își calcă datorințele nu numai față de națiunea română, ci chiar și față de patria lor.

Încă nemuritorul Gheorghe Barițiu ne spune în una din lucrările lui, că numai limba românească e în stare a mijloci o înțelegere trainică între popoarele din Transilvania, Banat și comitatele Ungariei locuite de Români. Numai cu ajutorul limbii românești se poate mijloci răspândirea cunoștințelor omenești nu numai la noi, ci chiar și printre popoarele ajunse pe pământul nostru. De aici urmează, că noi ne împlinim datorința de huni patrioți, când ne cultivăm limba noastră, o cinștim, luptăm pentru viața ei fără sfârșit și cerem, ca străinii dintre noi să o cinstească și să o învețe. Dacă ne-am învoi cu o altă limbă, ne-am rupe cu totul de cealaltă Europă luminată, cultura noastră ar sta pe loc. De aceea oricine se împotrivesc răspândirii limbii românești, se împotrivesc răspândirii culturii, înainte de toate la poporul românesc, care e astăzi de 16 milioane.

Limba românească *trebuie* să-și aibă locul ce i-se cuvine în biserică, școală, în administrația comunei, a comitatului, a statului, la judecătoriile mici și mari. Incercările de-a o ține sub jugul asupririi nu vor avea nici un rezultat, cel mult că vor amâna biruința ei pe toate terenele (caile). Aceasta însă nu ne va spăria, căci 50, chiar

și o sută de ani în viața unui popor pururea în luptă pentru drepturile lui naționale nu hotărâsc de soarta lui.

Biruința trebuie să fie a limbii românești, căci cei fărădelege să-și însemneze bine un lucru: *Limba românească*
Morți numai o dăm!

Se pregătește o crimă nouă, — Episcopie greco-orientală maghiară. Zici, ministrul de culte și instrucțiune publică, a pregătit un proiect (plan) de lege, prin care vrea să rupă tâlhărește un număr mare de parohii greco-orientale române și sărbești pentru a înființa o nouă episcopie păgână, *episcopia greco-orientală maghiară* cu reședința în Senteș (Țara-ungurească). Se'nțelege, că și acum vor urmă sfatul diavolesc al scârbosului renegat rutean Sabo și vor vâri în baltoaca urâtă a ei pe toți Românii, cari au făcut și fac prostia să spună, că pricep ceva unguerește.

Credem însă, că lupta împotriva acestei fărădelegi va fi așa de strașnică, încât să le taie celor din Pesta odată pentru totdeauna pofta de-a mai trăi numai din tâlhării săvârșite împotriva poporului nostru. Noi apelăm îndeosebi la țărani nostri din satele amenințate să nu se lase amăgiți odată cu capul. Credem, că și autoritățile noastre bisericești își vor ști face datoria.

Impotriva proiectului lui Tisa-Lukaci. În Pesta a fost o adunare mare a „Uniunii pentru votul universal“, care se compune din partidul lui Inalt (acesta e președinte), din cel democrat, socialist și radical. Vicepreședinte e și dl Oskar Laszy, cunoscutul Maghiar cuminte, care lăcrăiește pentru dreptate și egalitate pe sama tuturor popoarelor din Ungaria. În adunarea aceasta s'a hotărât lupta înverșunată împotriva proiectului de lege electorală a lui Tisa-Lukaci și pentru introducerea votului universal, egal și secret. Inverșunarea e cu atât mai mare, că Tisa a declarat într-o sedință a dietei, că dreptul, ce se dă poporului, e cu mult mai mare decum ar fi vrut el. Și totuși același Tisa are nerușinarea să scrie în gazetele plătite de el, că uite, ce bine mare ne face nouă naționalităților nemaghiare și să ne grăbim să dăm mâna frățească cu Jidano-Maghiarii lui. Românii am mai pățit-o odată la Achileu înainte cu o mie de ani și mai bine, când am dat mâna cu Tuhutun, după cum spun cronicile unguerești. Jurământul de-atunci l-au călcat și în anul 1438 și de alte ori.

Sașii și proiectul de lege electorală. Pecând toată lumea cinstită din țara noastră e împotriva proiectului barbar de lege electorală a lui Tisa-Lukaci, afară de cei din partidul guvernamental, cari se tem, că vor fi alungați dela ciolane, iar partidul social-democrat pregătește pentru ziua de 13/26 Ianuarie o grevă generală ca demonstrație și adunări de protestare. — *Sașii sunt nemulțumiți, că și în proiectul acesta li se dă Românilor drept de vot.* Deputatul lor Melțer din Sighișoara a avut obrăznicia să ceară pentru Ardeal o lege deosebită, care să oprească pe Români și mai mult dela vot!

Ce scârbos e omul, care trăește veșnic din mila altuia și veșnic milogindu-se. Noi ținem minte și aceasta nouă prostie pentru timpul socotelii ce o se vină.

Prigoniri nouă. Directorul poliției din Arad a pornit cercetare contra dlui Vasile Goldiș, directorul ziarului național „Românul“, și contra părintelui R. Ciorogariu, directorul seminarului nostru din Arad, și a dlor Emanoil Ungureanu, avocat, și Const. Savu, ziarist, pentru că ar fi ținut o adunare secretă (ascunsă) în redacțiunea „Românului“, fără să fi înștiințat poliția. Domnii nostri au răspuns, că n'au ținut nici o adunare secretă, ci s'au sfătuit numai cum să înainteze ministrului de interne spre aprobare statutele societății ziaristilor români.

Am ajuns mai rău ca în Rusia!

România și Rusia. Când cu vizita marelui duce Nicolae al Rusiei în București, Regele Carol I-a decorat și cu medalia „Bene Merenti“ (Celui ce merita) clasa I., care se dă scriitorilor și artiștilor. Medalia aceasta va fi predată de o delegație română specială (anume), care va merge la Petersburg.

Universitatea din Petersburg a invitat pe dl Xenopol, profesor la universitatea din Iași și cunoscutul nostru istoric, care a scris cea mai mare istorie a Românilor, să țină o prelegere la universitatea de-acolo. Dl Xenopol a primit și a spus, că va ține o prelegere despre „Legăturile dintre Ruși și Români dela început și până'n timpul de față“. Rectorul universității din Petersburg l-a rugat să țină prelegerea aceasta la societatea istorică, iar la universitate să țină alta prelegere, căci în Rusia nu obișnuiesc a se ocupa de lucruri din prezent la universitate. Dl Xenopol n'a răspuns încă.

Cuvinte arhieresti.

Cu prilejul Nașterii Domnului, Inalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul *Meștanu* din Sibiu a adresat credincioșilor o scrisoare pastorală, din care reproducem și noi o parte, ca să fie de învățătură tuturor. Iată ce zice Inaltul Păstor:

Pentru a ști lucră bine și înțelepțește la binele și fericirea noastră, este neapărat de lipsă iubiților a ne întări tot mai mult în sfânta credință în Dumnezeu și tot pe temeiul acelei sfinte credințe a ne lumina mai mult cu învățăturile cerute de duhul vremii de acum. Căci în ce măsură ne vom lumina, vom ști și lucră mai cu folos la binele și fericirea noastră, după cari alergăm în toate zilele vieții noastre.

După ce și înși-vă vedeți, cum s'au schimbat timpurile și împrejurările, cum se sporesc trebuințele oamenilor și cum între asemenea împrejurări numai prin tot mai multă învățătură ne mai putem ajuta și susține, și dupăce înșivă vedeți, cum decad cei fără învățătură, — nu aflu cuvinte, prin cari să vă sfătuesc părintește și astădată, să vă siliți din toate puterile tot la mai multă învățătură, mai ales cu tinerii voștri, cari după voia lui Dumnezeu vor trăi și după 60 și 70 de ani, când alte timpuri vor fi. Luminarea și învățătura tineretului se ajunge prin școale, iar a oamenilor mai în vârstă prin cât mai regulata cercetare a bisericeii, precum și prin cetirea de cărți bune și folositoare.

Pe lângă acestea vă mai sfătuesc să cruțați câștigul vostru din zile bune și pentru zile grele. Să nu vă cheltuiți agonisita voastră pe lucruri netrebnice, fără de cari puteți fi, cum e și luxul, să nu răvniți la

port și îmbrăcăminte străină, care e și mai scumpă și mai nepotrivită cu datinile noastre, ci să țineți mai cu drag la portul și la îmbrăcăminte dela fericirii voștri părinți, care e și mai efină, și mai traică și mai potrivită cu datinile noastre.

Ajutați-vă unii pe alții în lipsele și năcazurile voastre, cei mai bogați pe cei mai săraci, precum făceau aceasta și fericirii noștri părinți; și apoi toți împreună ajutați bisericile și școalele noastre, cum fac aceasta și ceilalți compatrioți ai noștri.

Aveți pace, dragoste și bunăînțelegere, nu numai în casele și familiile voastre, dar și între voi și ceilalți oameni.

Legea cea nouă despre ajutorarea familiilor rezerviștilor mobilizați.

Încă din anul 1880, dieta din Pesta și cea din Viena votase o lege, prin care se hotărâ, ca familiile rezerviștilor mobilizați ca pentru războiu să primească ajutoare dela stat, dacă acelea sunt lipsite. În iarna anului 1908-1909, când cu mobilizarea din Bosnia, s'au împărțit ajutoare în suma de un milion 340 mii de coroane la familiile lipsite a vr'o 21 de mii de rezerviști.

Legea de-atunci s'a dovedit, că nu e destul de lamurita, căci mulți din cei lipsiți capatau ajutoarele prea târziu, alții nu capatau nimic. Dacă nu s'au simțit atunci lipsa prea tare e a se mulțumi mai ales faptului, ca nu au fost mobilizați prea mulți rezerviști și cei mobilizați erau mai ales oameni tineri, fara familie, pe care să fie siliți să o susțină ei. Statul e însă dator să se gândească la puțința de-a mobiliza trupe cât mai multe, compuse și din mulți oameni însurați. În cazul acesta tot el e dator să îngrijască sa nu sufere lipsă familia rezervistului ramasa acasa fără soț și tata, care se îngrijea de întreținerea ei. De aceea în anul abia trecut s'a votat o lege nouă, cu mult mai bună ca cea veche. Și cum partea cea mai mare a rezerviștilor sunt țărani și muncitorii, cari și când e vorba de armata poarta greul sarcinilor, dam în cele următoare câteva din părțile mai principale ale acestei legi.

Membri ai familiei celui mobilizat sunt soția și copiii lui legiuți, părinții, frații și socri, apoi mama nelegitimă și copiii nelegiuți.

Drept la ajutor au acei membri ai familiei, cari au trait până la mobilizare după câștigul muncii celui mobilizat, cecace trebuie dovedit. Când cel mobilizat are o leafa (simbrie) și o primește și pe timpul mobilizării (cum ar fi de pilda învățătorii și funcționarii), sau dacă are avere sau alte venituri, cari nu încetează de-a curge pentru cei ramași acasă nici după ce a plecat la armată, membri familiei nu au drept la ajutor.

Cei îndreptățiți capata un ajutor, care se va hotări după venitul, ce l-a avut cel mobilizat. Copiii sub opt ani capătă jumătate din cât s'ar cădea unui om mare. Toate ajutoarele date membrilor familiei socotite la un loc nu e ertat să fie mai mari decât venitul zilnic, ce l-a avut cel mobilizat.

Ajutorul se dă pe timpul, cât e mobilizat. Dacă dezertează sau face o faptă rea, pentru care e pedepsit cu închisoare, membri familiei nu mai capătă nici un ajutor.

Cei ramași după un rezervist mort în

războiu sau după unul dispărut (perdut) în urma unei lupte sau mort în urma unei răni sau boale căpătate în timpul războiului, primesc ajutorul încă timp de șase luni dela ziua morții sau dela ziua, când s'a constatat dispariția lui.

Ajutoarele nu pot fi zălogite, nici nu pot fi date la alte persoane, cari nu au drept la ele.

Instiințarea pentru cererea ajutorului se face la primăria comunală. În cerere se va arăta și persoana aleasă dintre membri îndreptățiți ai familiei să primească ajutorul. Celui mobilizat nu e ertat să se dea ajutorul, care e numai pentru membrii familiei rămași acasă.

Ajutoarele se plătesc la 1 și 16 a fiecărei luni și anume înainte.

Ajutoarele acestea statul nu le poate cere niciodată înapoi.

Știri politice din străinătate

Se apropie luna, decând delegații statelor balcanice se ciorovăesc în Londra pentru a face pace. Până acum nu s'a ajuns la nici un rezultat, pentru că Turcia nu vrea să dea Adrianopolul Bulgariei, Scutarii Muntenegrului și izulele egeice (din Marea egeică) Greciei.

În ultima ședință Turcia a declarat hotărît, că nu vrea să știe de așa ceva. De va da Adrianopolul, Constantinopolul rămâne fără apărare de către Bulgaria, așa că Bulgarii îl pot ataca oricând. Afară de aceea ei ar ajunge atunci și la Marea de Marmara, putând astfel ataca capitala Turciei și de pe apă. Izulele egeice se află partea cea mai mare la gura Dardanelor și lângă tarmul Aziei-mici, așa ca și Grecii ar fi de partea aceasta o veșnică amenințare. Ce privește Scutarii din Albania, Albanzii nu vreau să știe de Muntenegrini și Sârbi aliați cu ei, pe cari îi bat mereu.

Cu tot armistițiul, luptele continua împrejurul laninei din Epir, unde Grecii sunt mereu bătăuți. Acuma au hotărît să mai trimită o armată compusă dintr'o divizie la lanina. Albanzii încă au început să se miște și nu de mult au nimicit două companii întregi de Sârbi.

Sârbi, cari au răzbatut până la Durazzo lângă Marea-Adriatică, numai cu greu se vor putea retrage de-acolo, după cum au

hotărît Puterile-mari, căci o să fie rău scărmanați în drumul lor de Albanezi. De aceea vor trebui să se roage de Austria să-i ducă pe corăbii la Muntenegu. De altminteri Sârbi își continuă cruzimile față de Albanzii nearmați, așa că aceștia au cerut ajutorul Italianilor.

O știre spune, că Albanzii au primit 30 de mii de puști Manlicher, sosite la ei cu corăbii. Regele Nichita al Muntenegrului a început să se milogească pe lângă Marile-Puteri să-i dea Scutarii, căci altminteri Muntenegrinii îl vor alungă de pe tron.

Amânându-se ședințele delegaților din Londra, e mare temere, că războiul va izbucni de nou. Armata turcească și poporul turc cere continuarea războiului. Aliații încă amenință cu toate relele. Totuși e speranță, că pace se va face. Puterile-Mari adevărat vreau să silească Turcia să dea Adrianopolul Bulgariei. Săla aceasta ar fi o mișelie, căci tot ele spuneau la începutul războiului, că nu vor lăsa pe aliați să rupă nimic din Turcia. Un ministru turc a și declarat, că nu le pasă de amestecul Puterilor, cari fleacăresc azi într'un fel, mâne într'altul. Și au dreptate.

Pertractări de pace se fac de altminteri și la Ceatalgea între generali bulgari și turci. O știre spune chiar, că aici ar fi fost o ciocnire între trupe bulgare și turcești.

Ceeace neliniștește mult Puterile e conflictul româno-bulgar. România a cerut, după cum am mai spus, o îndreptare a graniței dobrogene decâtă Bulgaria, având să ia și orașul Siliștria de lângă Dunăre, din fața orașului românesc Calarași. Siliștria a fost la sfârșitul veacului al 14-lea sub stăpânirea lui Mircea-cel-Mare. Fiind dincolo de Dunăre, România nu l-a putut ține față de atacurile Turcilor, așa că aceștia au ajuns să-l stăpânească ei. În anul 1878 era să-l ia România înapoi, dar mișelia Rusului și ticăloșia Marilor-Puteri l-au lăsat Bulgarilor. Aceștia uitând, că Românii l-au scăpat la Plevna de sub jugul turcesc, au început să se laude, ca vor lua Dobrogea și alte proștii de acestea.

Ca să-i potolească, România pretinde acum Siliștria, pe care va întări-o astfel, încât să le treacă Bulgarilor nerecunoșcători pofta de-a se mai gândi la pământ ro-

mănesc. Până acum nu vreau să audă de așa ceva, armata română e însă gata să între în Bulgaria, dacă Bulgarii se vor maf împotrivi la dreptele cereri ale României. Așa a spus guvernul român, dar așa a spus și Marele Căpitan Carol. Vor vedea atunci Bulgarii, că nu mai au de-a face cu niște bieți de Turci lipsiți de munițiuni și morți de foame.

Ce scriu alte gazete?

În gazeta *Ujsag* din Cluj a scris înainte de Crăciun secretarul societății economice maghiare din Ardeal, dl *Tocai Laslo* un articol despre *Români și Maghiari*. E o nouă încercare de-a ameți pe Românii, cari ar crede ceva din spusesele lui, cari par a nu fi nebuniile, pe cari le publică gazetele jidano-maghiare, și între ele mai ales *Ujsag-ul* acesta.

Iată ce zice:

Cum se poate socoti Ardealul ca o *Macedonie a României?* (Ardealul este o Macedonie, fără să fie a României, ci a Ungariei! *Red.*) Maghiar cu mintea sănătoasă nu se poate strădui, ca Românimea să fie maghiarizată și asuprită cu puterea. Peste aceasta am trecut! (Dar mișelește, prin legi mișelești ca cele cu înființarea de episcopii maghiare din Români, cari știu și ungurește se poate? *Red.*) În vremea aceasta a conștiinței naționale și a înaintării pe toate terenurile nu mai poate fi despotiat nici un popor de limba sa. (Atunci pentru ce se calcă de 45 de ani legea de naționalități? *Red.*) Ce trebuie deci să facă Maghiarul și Românul? Să se întărească fiecare, să înainteze în bunăstare și minte, fără a se atinge unul de drepturile celuilalt. Țina-și fiecare, până poate, pământul în mână; lumineze-și fiecare neamul și limba sa, mintea sa și puterea de-a se împotrivi, pentru că la aceasta are drept fiecare.

Suntem toți cetățeni de stat maghiari (noi n'am fost, nu suntem și nu vom fi niciodată Maghiari, ci Români cetățeni ai Ungariei, cum am fost și numai ai Ardealului! *Red.*) și vom trăi împreună în pace și liniște numai dacă ne vom ști și iubii unii pe alții. Pot să fie într-o câtva îndreptățite reuniuni, gazete și chiar institute ce nu am putea avea casină comună, balturi comune, viață comună? (atâta ne-ar

Cu paloșul.

65

Poveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei
de
Radu Rosetti.

(Urmas)

Am pornit deci drept înainte spre Cetatea Albă, însoțit de vre-o șase slugi ale mele și de trei-zeci de roșiori dăn straja Curții Domnești. Acum trei zile popăsisem da seară în niște stufării, în capătul dăspre Răsărit al lalpuhului. Incepuse a noaptea și, strinși împrejurul focurilor, așteptam să se gatească mâncarea când, d'odată, auzim niște strigăte selbatece și, din stufărie, năvălesc asupra noastră o mulțime de Tătari. Cei mai mulți dăn noi nici nu puturăm apuca să ne apărăm. Eu, de abia pusesem mâna pe paloș când o lovitură simplă pe cap mă întinse fără cunoștință

la pământ. Când îmi venii iarăși în fire, soarele era sus, iar eu eram gol ca în ziua în care m'a născut mămică, și împrejurul meu zăceau trupurile măcelărite ale tovarășilor mei daspoiate și ele de toată îmbrăcămintea lor.

Simțeam o greutate mare la cap, dar rana mi era ușoară, căci calpacul ce-l purtam amortise lovitură Tătarului. Mă dușeu la apă, îmi răcoriiu trupul într'insa, luai niște iarbă și udând-o bine, o puseu pe cap, schimbând-o dăn când în când și în curând mă simțiu mai bine. Făcându-mi-se foame, mă întorseu la locul luptei și căutaiu dacă nu găsesc ceva merinde de mâncare, dar nu putui da măcar de o fărâmiță de mlaui.

D'odată, aproape de locul pe care zăcusem în nesimțire, văz ceva alb, mă plec și găsesc cărțile lui Vodă către Bărlădeni și Genova.

Le țineam într'o geantă de piele îndreptată slugii mele alei mai credincioase. Tătarii luase geanta dar aruncase velința

cu cărțile ca netrebnice. Mi-o legaiu îndată de grumaz cu un capăt de curea ce-l găsiu. D'odată auzii un cal nechezând la spetele mele și mă înspăimântaiu crezând că iar dau Tătarii peste mine. Când mă întorc însă, văz unul din caii mei, un armăsar sur. Se vede că rămăsese toată noaptea ascuns în stuf, nu fusese găsit de Tătari și acum ieșise. Cu mare greu prinsu-l am și cu mare nevoie încă am izbutitară, ținându-l cu mâna stângă de coamă, a împleti un feliu de frânghie de stuf dăn care îi făcui un căpăstru și așa, gol pe părul lui, am plecată spre Miază-Noapte unde știam că voi da de țara vitejilor de Codreni.

Toată ziua de alături mers-am prin câmpie, găsind în vre-o două locuri leșuri de oameni și de cai; am înțeles că au trecut Tătarii și p'acolo. Se vede că mă lăsaui prea înspre Răsărit căci noaptea târziu tot în câmpie mă aflam și nu dădusem încă de mărșinile Codrului. Mort de oboseală și de foame, m'am oprită lângă un lac și numai după ce împletiu un nou od-

tute de bani naționaliste, dar nu înțeleg, mai trebui, să ne petrecem împreună cu șoviniștii! Invețe românește, învețe omenie, purtare cum se cade, atunci pot veni ca oaspeți la noi. Dar cu gălăgioși, cari fac spumă la gură, când aud vorbă românească și sar cu pumnii asupra Românilui, cum au făcut niște studenți jidano-maghiari nemernici din Sighetul Marmației sau din Cluj nu dorim să ne stricăm noi petrecerile noastre. *Red.*) O patrie avem, să căutăm deci să ne facem unii altora viața cât mai plăcută. Datorința aceasta o au și Maghiarii și Românii.

Să ne erte dl Tocai, dar vorbe de-acestea, cari sunt numai aramă sunătoare, am auzit destule-ori și dela hahamul Tisa, pentruca apoi să pună pe sluga lui, prim-ministrul Lucaci să spună în dietă, că a tieluit proiectul de lege electorală anume așa, ca Români să aibă cât mai puțini alegători. Fapte să vedem, nu vorbe, iar până atunci națiile străine din Ardeal sunt și rămân dușmanii noștri de moarte, împotriva cărora trebuie să ne apărăm. Și la urmă noi trebuie să învingem, eaci de partea noastră e dreptatea.

Legile războiului.

Când ne aducem aminte de războiu, nu vedem înaintea ochilor noștri sufletești numai soldați răniți și morți, nici nu auzim numai tunuri bătând, ci vedem și sute arzând, locuitori paucii, cari nu au nimic ca războiul, fugind îngrozii spre paduri și alte adăposturi. Așa eră mai de mult, când mei femeile, mei copii, mei bătrâni nu erau cruțați, niște sute nu rămăneau neferfuite și neare.

Așa este și astăzi la popoarele barbare și pe pământate barbare încă, cum sunt cele din Peninzula Balcanică. Grecii au omorât, melnând în stare să lupte cu soldații turci, copii, bătrâni și femei în statele albaneze și române, unde au ajuns și în cele turcești, au dat foc caselor, cu toate că nimic nu se războia cu ei. Sârbi au făcut același lucru cu Albanezii și Turcii, Bulgarii deasemenea cu Turcii.

La popoarele culte, nu mai e așa. Când e războiu între două state, războiul îl poartă *soldatii*, cu așumitii civili, adică cu cetățenii nechemati la arme nu au ni-

mic, dacă nu lucrează împotriva dușmanului.

Încă pe la sfârșitul veacului al 18-lea, dar mai ales în veacul al nouăsprezecelea, mai marii statelor s'au îngrijit să stabilească niște legi cu privire la felul cum să se poarte războiul. Legile acestea, cari se respectă (ciustese) de toate națiunile, cari și-au trimis reprezentanții la conferențele ținute în scopul acesta și au trecut astfel de invoeli printre legile votate în dieta lor. Legile acestea votate de dietele mai multor națiuni se numesc *legi internaționale* spre deosebire de legile naționale, cari sunt valabile (recunoscute) numai pentru un stat sau pentru o națiune.

Cea dintâiu lege internațională privitoare la războiu e *convenția* (invoeala) *dela Geneva* (sau Genf din Svitiera), încheiata la anul 1864 și reînnoită la anul 1906 cu scopul de-a alina suferințele împreunate cu orice războiu. Convenția dela Geneva au subscris-o și Bulgaria, Grecia, Muntenegru și Serbia, iar în 1910 au subscris-o și Turcia. Se'nțelege, că toate celelalte state din Europa au iscalit-o de mai de mult.

Hotarirea cea dintâiu din conventie e, ca totii soldații răniți și chiar și civili alaturati armatei (slujbași, automobilisti, biciclisti, aviatori), dacă au cazut în mâinile dușmanului să fie îngrijiti ca și când ar fi soldați de-al lui. Nu e ertat să se facă deosebire între general și soldatul de rând. Dar totii soldații răniți, căzuți în mâinile dușmanului, sunt socotiți ca prizonieri de războiu.

Asupra celor însarvinați cu îngrijirea răniților, adică asupra medicilor și soldaților sanitari, cari aduna răniții pentru a-i îngriji, nu e ertat să impuște nimeni. Ca să fie crușati de departe, fiecare ceată mai mare de sanitari, precum și corturile sau alte clădiri, în cari se afla răniți, au un steag mare alb cu o cruce roșie (la Turci o semiluna roșie) pe el, afara de aceea sanitarii mai au brațul legat cu fasie alba cu cruce roșie pe ea. Când au fost făcuți prizonieri și cei din serviciul sanitar, ei vor lucra pentru îngrijirea celor răniți în armata dușmană, iar dacă această nu are trebuință de ei, e datoare să-i trimită înapoi la armata, de care se țin.

Furtul dela răniți și tractarea rea a lor se pedepsește aspru. Pe tâlharii prinși pe un câmp de luptă furând dela răniți

sau dela cei omoriți îi impușcă numai decăt.

Conferențe de acestea s'au mai ținut în anii 1899 și 1907 în Haga (capitala Holandei), unde încă s'au mai făcut câteva legi internaționale. Așa s'a hotărât, ca legea internațională privitoare la războiul pe uscat să aibă valoare și în războiul pe apă, să nu se arunce cu gloanțe din aieroplane, să nu se întrebuinteze gloanțe umplute cu gaze amefitoare sau otrăvitoare, nici de cele cari se întind sau lăfesc în corpul omenesc. Se oprește uciderea dușmanului, care cere pardon, precum și prădarea sau nimicirea averii locuitorilor din țara dușmană, afara dacă e mare trebuința (le trebuie de pilda cai, boi, cara, căruțe; sau dacă s'a ascuns soldați dușmani într'o casă și impușcă de-acolo, atunci se poate dărâma și casa cu tunurile).

Se'nțelege, că toate aceste legi internaționale sunt datoare să le țină numai statele, cari le-au primit și *ratificat*, adică trecut prin dietele lor. Cu timpul se vor face tot mai multe legi internaționale, toate cu scopul de-a potoli neînțelegerile între popoară și de-a ușura cât mai mult nenorocirile împreunate cu războiul ucigător de oameni și de averi. În Haga e chiar un fel de tribunal internațional, care hotărăște în certele dintre două state, când acestea se invoesc să fie judecate de el. Tribunalul acesta e bun mai ales, când e vorba de o neînțelegere între un stat mare și puternic și unul mai mic și mai slab.

De altminteri, legaturile dintre state se aseamana cu cele dintre oameni. Dacă n'ar fi anumite legi internaționale, ușor s'ar putea întâmpla, ca un stat mare să se rapeada la unul mic, cum face și tâlharul, care pândeste pe calator sau intră în casa altuia, ca să fure.

Cu legile internaționale suntem însă numai la început. Ele se vor înmulți și pentru alte împrejurări, nu numai pentru războiu, numai când înlauntrul statelor vor domni dreptatea, care să izvorasca din legi drepte. Până când însă de pilda la noi în Ungaria se fac anume legi îndreptate în contra Românilor, și aceasta o mărturiseste fără sfială chiar prim-ministrul țării, fără ca să între pentru aceea în temniță, va mai trece multa apă pe Murăș până se vedem pacea între popoară. Dar odată va fi.

gon da papură și iarba pentru a împiedeca calul, m'am culcatară. Am dormitara, inșă căuși, da teama să pierz calul, m'am trezitara necontentit. În ziua am pornitara din nou și cu mare bucurie, după o calatorie da vre-o două ciasuri, ajunsiu la poalele unui codru.

Înaintam acusica voios. Pa la amiaza, intrând într'o poiana, auzii un latrat da câine și văziiu înaintea mea o coliba. Dascalac, ma îndrept spre coliba și, când ajuns aproape da dânsa, vaz că-mi iesa înainte un unchiș care, cum ma vede gol, da un țipat da spaimă și o rupe da fugă.

Eu ma iau după el și mă incere cu vorbe bune sa-l liniștesc. Văzând ca nu se oprește, încep sa alerg și eu ca să-l prinz. Să aflu da la el calea spre locuinte omenesti.

El, văzând ca sunt mai sprinten și ca nu se poate scăpa da mine, gasește calul meu în cale, sare pă el, îi pune picerele în burtă și se face nevăzut în codru. Vă închipuiți ciuda și necazul meu văzându-mă

iar singur singurel, și peste toate, pa jos, cu picerele goale. Ma purtam cu nadejdea că voi gasi în coliba cevași mâncare dar, când caut, nimic dacăt sarica ce o vedeți pa mine și opincile aste vechi și rupte care le-am în picere. Împrejurul colibei, în partea opusa alei prin care venisem, era o prisaca (stupina) da vre-o câteva sute da stupi, dar fiind gol nici nu era da gândit sa ma pui sa scoț miere: fiindca m'am apropiatara prea tare ma și alesiui cu câteva împuasaturi care m'au durutura toata ziulica. Inșă ce să mai lungesc vorba: văzând că nu găsese nimic ca sa-mi astâmpar foamea, am încaltatara opincile ale vechi și rupte, am luatara sarica, nevoia făcându-mă tâlhar și împingându-mă sa fur da la un biet prisacar, eu Părvu Nedeianu, sol și nepot lui Alexandru Basarab, menit sa devin la iarna Ban al Craiovei, eu stapănul a șapte-spre-zece sate paste Olt, noua da la Craiova în sus și opt da la Craiova în jos, fără a numără ale dâן Vlasca, ale dâן Teleorman, locurile da pășune pa Ia-

lomița și codrii dâן Vâlcea și Gorjiu. Caci ce era sa fac, gol cum eram: soarele imi arsesc trupsorul ziua, iar frigul ma înghețase noaptea, apoi dăscuț cum era sa umblu prin codru, eu daprins da mic copil sa cak covoarele moi ale Curtii măchiu-meu?

Am pornitara deci, pa jos, prin codrul pustiu, tot la deal, urcând zeci da dealuri, scoborând în zeci da vai, toata ziulica până târziu noaptea când, istovit da oboșeala și da foame, am ajuns în ast pisc da deal. Da teama sa nu dea paste mine, fiare, da care vazusem mai multe prin codru, sau oameni răi, mai primejdioși ca fiarele, mă ureaiu în ast carpin în a cărui crengi tufoase mi-am facutara un culcușiu și am adormit.

Nu știu cât dormisem, când sgomotul cel făceati m'a deșteptatara: am ascultatara vorbele ce le ziserati, ca sa pricep ce feliu da oameni sunteti, buni sau răi. În curând am priceputara că norocul m'a slujitara minunat și, dând laude Domnului, am saritara dâן pom ca sa vă liniștesc

Noua lege militară.

(Urmas)

Susținătorii de familie.

Pot cere mutarea în rezerva suplinitoare (Ersatz-reserve) următorii:

a) Unicul (singurul) fiu, al cărui tată sau mamă nu mai e în stare a mai agonisi. Dacă părinții neputincioși nu au fii, se bucură de acest drept unicul lor ginere. Dacă are fiice însă numai când socrii au ajuns neputincioși după căsătorie.

b) Unicul nepot fără tată, dacă are bunică neputincioasă sau moș neputincios, care nu au copii în stare să lucreze.

c) Unicul frate al copiilor rămași de tot orfani, tot asemenea al orfanilor de tată.

De dreptul acesta să bucură însă numai acei fiu, frați, nepoți sau gineri, dela care atarnă susținerea părinților, fraților, socriilor și dacă în adevăr și împlinesc această datorie.

Copilul nelegitim (ai cărui părinți nu sunt căsătoriți la olaltă) încă poate fi împărțit de favor, dacă atarnă de el susținerea mamei sale, a moșului neputincios sau bunicii (de partea mamei) ajunsă văduvă. De asemenea se bucură de acest drept, dacă susține într'adevăr el pe frații rămași orfani.

Tata sau moșul care a trecut vârsta de 65 ani, e socotit în înțelesul legii de neputincios.

Drepturi egale cu cei înșirați mai sus are și acela, ai cărui frați și cumnați:

a) servesc ca militari activi, sau pe baza articolului de lege 18 din 1888 sunt desemnați sau reșinuși sub arme.

b) servesc de bună voie ca subofițeri,

c) sunt mai mici de 19 ani,

d) sunt neputincioși în urma vre-unei căderi trupesti sau mistetesti.

Acela însă, care de bună voie a intrat în armată și servește ca militar, nu mai atunci poate cere să fie liberat sau pus în rezervă, dacă are vre-un motiv din cele deșirate până acum. Trebuie să dovedească însă, că în timpul de când servește s'a întâmplat în familia lui ceva, ce îl îndreptățește să fie liberat din armată.

Afară de acestea, legea cuprinde atât cu privire la proprietarii de economii de timp moștenite, cât și la susținătorii de familie și alte cazuri, în cari cineva poate

fi mutat în rezerva suplinitoare. Astfel de caz e, când, — deși sunt mai mulți frați la olaltă, — să constate, că mersul regulat al afacerii sau susținerea familiei atarnă dela cel îndatorat la serviciul militar. Deasemenea, dacă un tată neputincios sau mamă văduvă are mai mulți fii, dar aceștia abia agonisesc atât, cât e necesar (de lipsă) pentru familia lor, deci nu poate cere ajutorul lor, așa că e silit a se ajuta cu fiul, care e bun de armată, și altele.

Ținând comisiunea de asentare seamă de dispozițiunile (indrumările) acestea, în tot anul se pot împărți în rezerva suplinitoare un număr de feciori, care să corespundă la 4% (patru la sută) a numărului întreg votat și asentat în anul acela. Mai mulți nu e ertat să fie trecuși.

Nu se dă favor atunci, când se vedește, că averea nemișcătoare a celui asentat sau celui supus asentării, — în caz de arândare sau închiriere — ar aduce și în lipsa lui de-acasă, atât venit, cât e de ajuns pentru susținerea familiei sale sau a celor rămași acasă (mamă, tată, socru, frați). Aceeaș condițiune trebuie împlinită și când cel pentru care se cere scutirea, s'ar afla deja în armată.

Nu au drept la beneficiu militar (de-a scăpa dela miliție) pentru fiii lor mamele despărțite de bărbat, până când bărbatul de care sunt despărțite e încă în viață și primesc ajutor dela el. Dacă însă nu primesc ajutor întră în șirul celor îndreptățiți.

Pentru unul și acelaș timp și pentru o singură persoană se poate bucură de mutare în rezerva suplinitoare numai un singur fecior. Având deci un tată ș. a. susținut de copiii doi feciori supuși asentării, poate înaintă cerere numai pentru unul, nu pentru amândoi.

Nici atunci nu se iau în considerare rugările, când să adeverește, că cauzele arătate în cerere incetează în cursul timpului dela asentare până la 1 Octomvrie a aceluși an, în care cel asentat împlinește 23 ani. În astfel de cazuri înrolarea celui cu rugarea se amână până la 1 Octomvrie a anului în care se schimbă împrejurările arătate drept cauze în rugare.

La rugările pentru a fi cineva împărțit în rezerva suplinitoare din motive familiare, se alătură:

a) atestat familiar,

b) atestat liberat de primărie și 2 oameni din comună, cari au feciori asentăți sau aproape de timpul asentării. În acest atestat să arată averea nemișcătoare a familiei, precum și a membrilor ce să țină de ea, la fiecare în parte. Deasemenea merseria sau isvorul de trai al celui care cere, apoi greutățile (dare, arunc, datorie) și că de fapt lasă-l împrejurările a da ajutoare.

Voind cineva să se bucure de acest favor și înainte de începerea serviciului activ, dar cererea nu s'a documentat, ea se va înol în toamna anului următor.

Soldatul, care pe baza dispozițiunilor acestei legi, a fost împărțit la rezerva suplinitoare, e dator a adeveri în tot anul oficiului pretorial cel mult până la 31 Decemvrie, că starea, în urma căreia i-s'a dat favorul există încă. Aceasta adevărire o face la provocarea oficiului pretorial. Nesatisfăcând (neurmand) acestei cerințe își pierde dreptul și poate fi chemat pentru împlinirea serviciului activ de 2 ani.

Rugările în cauze militare precum și toate actele ce să alătură la ele sunt scutite de timbru. Căsătoria celor care nu au scăpat de serviciul militar e oprită. Concesiune poate da însă ministrul de honvezi. Căsătoria însă după dispozițiile §-ului 40 din articolul de lege 30 din 1912 nu formează bază de scutire sau alt favor în privința serviciului militar. (Va urma.)

Deslegarea gâcitorilor

din numărul de Crăciun se va publica, — după cum am spus atunci, — în numărul foii de după Bobotează, adică în numărul viitor.

Spre orientare amintim din nou, că deslegările intrate după Botezul Domnului nu se mai pot considera. Cu posta de Marți dimineața, după Bobotează, se încheie primirea deslegărilor, cari să mai fie luate în seamă.

Ne bucurăm de altcum, că atât deslegarea gâcitorilor, cât și indeosebi cuprinsul lor, a plăcut mult cetitorilor noștri. Ba cuprinsul primei gâcitoare a îndemnat pe mulți a ne scrie cuvinte frumoase la adresa noastră precum și a dlui Chimu colaboratorul nostru extern, care desigur că încă se va bucura auzind de aceasta.

știrile ce vă cuprinsese în privința soliei lui Alexandru Basarab.

— Și acum, urmă el după o clipă de tăcere, așteptă da la Domniile Voastre răspuns: dacă mă recunoașteți da sol al lui Basarab sau nu.

Uimitoarea cunoștință dovedită de Muntean, atât în privința împrejurărilor de la țările învecinate cu acele locuite de Români, cât și în ceea a amănunțimilor migrațiilor de desrobire în capul căreia să aflau Părintele Isaia și Bogdan, amănunțimi ce nu credeau necunoscute aiurea decât într'un cerc foarte restrâns, risipite bănuelile stăruite de chipul uimitor, în care le apăruse solul lui Basarab. Părintelui Isaia i se părea cu neputință ca altul decât un bărbat stăruind în atingere zilnică cu Domnul munteanesc să fie în stare a lămuri scopurile lui Basarab într'un chip atât de luminos. Părintele ridică deci în picioare și întinzând mâna Munteanului zise:

— Jupân Părvu Nedeianu, iartă bănuelile stăruite în inimile noastre prin chipul

neobicitului în care ai apărut înaintea noastră, bănueli ce orice om cuminte nu le-ar numi decât binecuvântate. În urma lămuririlor Dumitale nu mai avem nici pic de îndoială că ești solul Marelui și înțeleptului Voevod al Țării Românești. Tare ne bucurăm văzându-te printre noi, date fiind mai ales liniștitoarelor știri ce ne le aduci, că departe de a se pune de-a curmezișul năzuințelor noastre, Alexandru Vodă răvinește numai la binele neamului românesc și ne dă puternicul lui sprijin pe lângă norodul bărlădean. Bun sosit, printre noi, Jupân Părvu Nedeianu, și călugărul îi strînse mâna cu putere, iar Munteanul plecându-se, sărută cu evlavie mâna Părintelui.

Călugărul îi spuse pe urmă numele fecăruia din tovarășii săi și toți, începând cu Toma Alimoș, veniră pe rând să stringă mâna străinului.

Dar Toma Alimoș, când se văzu iar lângă călugăr, îl șopti la ureche:

— Deștept, bun de gură, știe lucruri care m'au uimit, dar nu samănă a boier.

Părintele Isaia ridică umerii drept răspuns.

— Boierilor, zise Părvu, nevoia mă sflește să vă fac o rugăminte. Nu cumva a-ți putea să mă împrumutați cu nisca-i-va dan hainele da prisos ce trebuie să le aveți la Dumneavoastră.

— Cum nu, se grăbi să răspundă Strolci, suntem de acelaș stat și cam de aceeași făptură: am în desagi un rând întreg de haine de prisos și de tot nou; cu bucurie îl pun la poroncile solului lui Alexandru Basarab.

Făcū lui Părvu semn să-l urmeze și-l duse la niște tufe, în dosul cărora Onea adăpostise șălile și lucrurile lor. În curând, Părvu ieși de acolo îmbrăcat, într'o haină de vânătoare care cuprindea cioreci verzi și un dolman tot verde, împodobit cu găitan negru, cu ciubote de iuft negru venind până la genunchi, purtând pe cap o căciuliță ușoară, brumărie, de catifea verde cu o pană de nagăț înfiptă într'însa. Părintele Isaia, Miha și Gheorghita nu se putură im-

Prinderea unui spion în Bulgaria.

— Vezi descrierea la pagina 7. —

pedecă să recunoască că-i șede bine Munteanului. Numai Toma Alimos, dând din umere, zise din nou, dar cu jumătate glas:

— Nu samăna a boier.

Părintele Isaia, apropiindu-se, zise atunci:

— Aș fi de parere că dacă Jupân Părvu are de gând să steie cu noi, ar fi bine să nu deie în vileag împrejurarea că este solul lui Basarab...

— Dorești să trec drept un om dărând? întrebă Părvu.

— Ba nu, de loc, răspuse Isaia, voi spune tuturor ca ești un boier de frunte a Țării Românești, neam cu Basarab, care o fost prădat de Tătari și pe urmă o scăpat ca prin minune din mânele lor. După cele ce ne le-ai spus, cred că ai de gând să mergi la Bârlad împreună cu noi pentru folosul pricinii noastre. Ar fi nemerit să sosim împreună în Bârlad și ca sosirea noastră să fie neașteptată pentruca și lovitura ce o vom purta-o potrivnicilor noștri să fie neașteptată și prin urmare mai puternică.

— Ai dreptate, Părinte, zise Părvu, cuminte ai vorbit: dă acuma înainte și până ce vom sosi în Bârlad cu nu sunt Părvu Nedeianu, ci Părvu Izvoranu, după o moșie de zece mil dă pogoane ce o am în Teleorman, boier dăn Curtea lui Basarab și neam cu el.

Se luminase acuma chiar bine de ziua și Gheorghită propuse călătorilor să se puie pe drum. Neopunându-se nime, slugile primiră poronca să puie șalile pe cai.

— Cred, zise Gheorghită apropiindu-se de Părvu, că imi vei face cinstea să stai câteva zile în casa mea, cel puțin până când vom putea pune la cale călătoria Dumitale spre Bârlad. Gradiștea, satul în care locuiesc, este în apropiere.

— Cu bucurie și recunoștință, răspuse Părvu, căci dă m'ați lăsa singur acilea, a-și fi în mare primejdie să mor dă foame, necunoscând pă nimeni și neavând lețcaie la mine. Dar nu știu cum vă voi putea urmă, căci sunt pă jos.

— N'ai grijă, răspuse Toma Alimos,

am cu mine doi cai slobozi, înșăuți gata. Vei luă pe unul din ei.

În curând ei plecară și se îndreptară în jos spre Gradiște, în umbletul cailor. Pornise abia de jumătate de cias când se auzi în urma lor șgomot de fugă de aș nebună. Se opriră pe loc și, de departe, se văzū un călăreș care venea într'un vârtej de colb. Când fu aproape de ei, Gheorghită strigă:

— Toma Făgău! Să nu se fi întâmplat ceva mamei.

Toma Făgău, căci călăreșul nu era altul decât vechea noastră cunoștință dela otacul de sub Perkiu, opri pe loc calul scaldat în spumă, sări jos și alergând la Gheorghită, îi zise:

— Căpitane, de ieri de amiază te caut. Te-am urmărit pe la Kigheciu, pe la Vișinești, pe la Lapușna; toată noaptea am fost călare.

— Dar ce este? Mama?

— Sănătoasă și voinică cu vola lui Dumnezeu. O plecat ieri, de amiază, cu

Povestiri despre lupte vechi.

— Vezi descrierea jos. —

cu flăcăii noștri și cu oamenii din Clujcești, Gura Galbăna și toate satele megieșe, peste tot ca la vr'o mic de suliiți, în urmărirea unui drâmb de Tătari venind despre Prut și care o ridicat turmele ce pășteau în Valea Adâncă, măcelărind aproape toți păzitorii; numai vr'o câțiva au putut să scape răniți. Pe mine m'o trimes la Kigheciu cu poroncă să te caut și să dau de știre Căpitanului Băncilă să-i vie și el în ajutor. Pe Petrea Manăilă l'o trimes la Lăpușna, după Lăpușneni; m'am întâlnit cu el astă noapte; acuma trebuie să fi plecat din Lăpușna, în ajutorul Jupănesei, Căpitanul Constantin Bibire cu cinci sute de suliiți.

— Tătarii erau mulți?

— După cât am putut înțelege trebuie să fi fost mai multe mii. Dar, cum ți-am spus, aici din păzitorii noștri care au scăpat sunt mai toți răniți și zăpăciți rău. Nu prea poți înțelege.

— Goleai, din Gheorgheni către to-

varășii lui, vestea care am primit-o mă silește să mă grăbesc să ajung acasă. Domniile Voastre n'aveți nevoie să vă grăbiți; voi da poronci pentru ca să fiți bine ospătați, și cu aceste cuvinte dădu pinteni calului.

Dar tovarășii lui strigară într'un glas: — Nu ne despărțim de Dumneata, unde vei merge vom merge, și dând la rândul lor pinteni cailor, se ținură de el. (Va urma.)

Descrierea chipurilor.

Decând cu mobilizările de războiu și începerea luptelor din Balcani s'au pornit și spionarii de tot felul. În monarhia noastră încă au fost prinși o seamă de spioni. Despre unele cazuri scriem și în foaia de azi la Știrile săptămânii.

Chipul nostru de pe pagina 6 ne arată momentul, când o patrolă de soldați și polițiștii bulgari au pus mâna pe un spion

turc, care petrecea în Sofia (capitala Bulgariei), pentru a afla secreturi militare de războiu. Spionul turc își schimbase fața și îmbrăcămintea, dar cu toate acestea el totuși a fost prins și încă în decursul nopții la hotelul unde dormea.

În chipul al doilea de pe pagina a 7-a, se vede o ceată de Greci și Turci în Salonic. După cum se știe, acest oraș a fost cuprins de Greci. În chipul de sus vedem cum Turcii din oraș au început să lege prietinie cu Grecii, numai ca să poată scăpa cu viața din fața Grecilor, cari au atacat și populațiunea turcă nearmată. Ba un bătrân turc, mai deștept și bun de gură, a adunat în jurul lui o seamă de Greci și Turci de-ai lui. Acestora a început a le ține o vorbire înflăcărată despre luptele mai vechi, la cari și el a luat parte. Grecii și Turcii din jurul lui îl ascultă cu o deosebită grijă. (Grecii sunt cei cu cămășile albe, iar ceilalți sunt Turci).

Dela „Asociațiune“.

Cursuri pentru analfabeți.

Comitetul Asociațiunii noastre a trimis o circulară către toți directorii despărțământelor îndemnându-i să lucreze cât mai mult pentru ținerea de cursuri pentru ceice nu știu carte și vor să învețe. Pentru a putea ajunge cineva la cultură, trebuie să știe înainte de toate carte, ceace tocmai lipsește în mare parte poporului nostru. Aceasta e și cauza de am rămas în coada altor popoară. Nu e destul însă, ca să așteptăm până când copiii de-acum vor ști carte, ci trebuie să învețe și oamenii mari, cari din o cauză sau alta n'au învățat în copilărie.

Cursurile acestea se vor ține în fiecare săptămână, în 3—4 zile, câte 2 ore, mai ales seara. Când numărul celor înscriși la curs ar fi prea mare, se vor împărți în două grupuri (cete). Cheltuielile pentru încălzitul și luminatul școlii sau a altui local potrivit, unde se țin cursurile, se vor plăti dela comună, biserică sau vor contribui chiar cursiștii.

La aceste cursuri ținute de preoți sau învățători sau de amândoi se va învăța *citirea, scrierea și socoteala*.

Pentru *citire*, Asociațiunea împarte la *terere grațiu* atâtea *Abecedare de I. Bota*, de câte are lipsă fiecare comună.

La sfârșitul anului se va face un examen în fața directorului despărțământului sau a unui membru din comitetul cercual sau a părintelui protopop.

Pentru a răsplăti întru câțiva munca *zăvârșită*, comitetul central a hotărât să împartă câte zece premii de câte 50 cor. între acei preoți și învățători, cari până la 1 Maiu 1913 vor dovedi, că au învățat să scrie și să citească mai mulți analfabeți (neștiutori de carte) în cursul anului și până în primăvara anului 1913. Ar fi bine, dacă și despărțământele ar împărți astfel de premii, fie din fondul lor, fie din daruri dela bănci și particulari.

În timpul cursurilor se pot ține, Duminica și în sărbători, și *șezători culturale*, la cari se va citi din gazetele noastre populare și din cărți, explicându-se celor de față cuprinsul. Cei tineri vor declama și vor cânta. La astfel de prilejuri se pot înființa și *agenturi de-ale Asociațiunii*.

Recomandăm cu totdinadinsul celorce au învățat numai puțin la școală în copilăria lor și au uitat ce au învățat să se înscrie și ei la aceste cursuri, pentruca să ajungă să știe și ei carte.

Biblioteca populară a Asociațiunii

se va tipări și în anul acesta, publicând multe lucruri frumoase, cum sunt: *Viața unei mame credincioase*, *Leonard și Gertruda*, *Isprăvile lui Păcală*, *Cum să trăim* (povești doctorești), *Cântece din bătrâni*, *Povestiri din viața țaranilor*, *Guoioirea pământului*, *Arghir și Ileana Cosânzeana* și o *Carte de rugăciuni*. Toate aceste broșuri le vor primi membri ajutători plătiind taxa de două coroane.

E deci datorința preoților și învățătorilor nostri dela sate să indemne cât mai mulți Români să se înscrie membri ajutători la Asociațiune. Nu trebuie uitat, că în ziua de astăzi țaran vrednic nu mai e socotit numai celce-și vede de gospodăria lui, căci se mai așteaptă dela fiecare om de dai Doamne să aibă în casa lui cel puțin o

foale pentru popor, un călindar, Sfânta Scriptură și să fie membru ajutător la Asociațiune.

Îndatăce se află într'o comună cel puțin patru membri de orice fel ar fi (fondatori, pe vlață, ordinari sau ajutători) să înființeze o *agentură* a Asociațiunii și câte o *bibliotecă*. Despre aceasta să înștiințeze comitetului despărțământului, care va înștiința comitetul central din Sibiu; acesta va trimite îndată cărți fără plată pentru bibliotecă, și anume și cărți, cari nu sunt publicate în biblioteca populară pentru membri ajutători.

Ar fi o mare bucurie pentru noi, dacă ni s'ar raportă cât mai des despre isprăvile cursurilor de analfabeți și despre înscrieri cât mai multe de membri ajutători.

Poezii populare.

Pe drumul Sibiului
Merg mândrele badiului,
De mână ținându-se
Din gură muștrându-se.
Fata de bogat zicea:
„Pe mine badea mă ia,
Că-mi dă tata patru boi
Și vre-o cincizeci de oi.“
Ceialaltă răspunde:
„Ba zău pe mine mă ia,
Că pentru boișii tăi
Nu-mi dă badea ochii mei,
Nici pentru oile tale
Nu-mi dă sprâncenele mele“.

— Știi tu mândră cum erai,
Când cu mine te lubeai?
Că umblai din mână 'n mână
Ca găleata la fântână;
Dar de când mă povestești

Nimărui nu-i trebuiești.
Foaie verde de liosteni,
Fetele de prin Suseni
Umblă cu păpuși galbene,
Ca piciorul la găscani.

Foaie verde nalbele
Ce frumoase-s fetele:
Când tare se rumenesc,
Bureții nu se ivesc,
Nu se văd de rumenele,
Ca scândura de vâpselo.

Foaie verde de gutăie,
Sus în deal, colo la vie,
Am un bade cu moște;
Moșea-l mare și-mi place,
Dar cu badea ce m'oiu face?
Când merge 'n sus găfărește;
Iară stând să 'nădușeste;
Băgăul din gură-i cură,
El la mine cere gură;
Dar gură dracul i-a da,
L'am trimis la maică-sa,
Să-l țină cu moșia. *alob.*

Proverbe.

Cine cheltuește peste cât câștigă
N'are'n casă mămăligă.

Inavuțirea stă în muncă și economie
(cruțare).

Anevoie se câștigă, lesne se cheltuește.

Nu e mai grea boală decât punga goală.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 16 Ianuarie a.

Jubișilor cetitori,

binevoitori și sprijinitori ai „Foi Poporului“, cari din prilejul sărbătorilor *Nașterii Domnului și Anului-nou*, ne-au trimis felicitări și cuvinte de *îmbărbătare*, pentru lupta ce-o purtăm, — le aducem *sincere mulțumite*.

Numărul neașteptat de mare al *felicitărilor* — am primit sute de scrisori, — e cea mai bună dovadă, că „Foaia Poporului“ se află pe adevărata cale, ce trebuie să meargă o foaie populară.

Cu deosebită plăcere am citit o *semă* de păreri venite din mijlocul cetitorilor nostri. Iar dragostea și alipirea *artă* tată, într'o măsură atât de mare, ne va *în* tări și mai mult în munca noastră.

În aceste zile de mari praznice, *tot* creștinul încetează cu lucrul pe câteva zile. Soartea noastră, a celor dela foi, e *în* tocmai contrară. Chiar acum se *îngrămă* dește lucrul cel mai mult: pe deoparte a scoate foaia mai mare pe sărbători, iar pe cealaltă parte a scrie în cărți banii *în* trași pentru foi, a trimite gazete la *noi* abonați, a trimite numeri de probă celorce ne cer, a trimite călindare și alte cărți, a da o mulțime de răspunsuri în scris etc.

Despre felul, cum se poartă toate acestea, își poate face o icoană adevărată, numai celce cunoaște împrejurările dela foi. În aceste zile de multe ori am trebuit să facem și din noapte zi de lucru, ca astfel să putem răzbi și mulțumii pe cetitori. Dar am făcut și facem cu drag, fiindcă vedem, că iubișii nostri cetitori ni-se *adună* în jur ca o oaste mare și puternică. Ei *în* țeleg tot mai mult scrisul nostru, ci ne trimit cuvinte de dragoste neșărită și *în* îmbărbătare, — iar pentru a putea face față multor cheltueli, împreunate cu o foaie de mărimea la a noastră, mulți ne-au *în* știțigat și abonați noi.

Toate aceste semne bune, cari ne fac a crede într'un viitor mai bun, — ne dau *în* tărie și dragoste de muncă tot mai mare, pe calea apucată.

Asupra felului cum ne înțelegem noi munca, am spus în cei doi numeri din *în* urmă ai foii. Nu mai repetăm, ci zicem *în* mai atât:

Aș: să ne ajute Dumnezeu!

Redacția „Foaia Poporului“.

Impăratul nostru și prim-ministrul României. Impăratul nostru a trimis dlui T. Maiorescu, prim-ministru al României portretul Său încadrat într'o ramă frumoasă de aur. Portretul a fost însoțit de o scrisoare autografă (scrisă cu mâna proprie), în care Impăratul laudă pe dl Maiorescu pentru înțelepciunea politicei României, care nu s'a amestecat în războiul acesta și astfel a împedecat un conflict (o *în* căerare), care ar fi putut avea urmări grele pentru Europa. Totodată asigură guvernul român, că Austro-Ungaria va da ajutor în orice împrejurare, dacă interesele României cer aceasta.

Familia regală și săracii. În timpul sărbătorilor de Crăciun, familia regală din București a împărțit la săracii din mai multe orașe din România ajutoare în *în* valoare de 45 mii de lei.

Pentru fondul ziaristilor. Părintele protopop *N. Togan* din Sibiiu a făcut, cu ajutorul preoților din protopopiat, o colecție de 262 cor. 79 bani pentru fondul ziaristilor români. La aceasta colecție au contribuit cu bani și o mulțime de țărani, meseriași și negustori din Alămor, Armeni, Brad, Buia, Călvășar, Cașolt, Ghijeasa-de-sus, Curariuhui, Gusu, Hamba, Hașag, Orlat, Ludoșul-mare, Rășinari, Ocna Sibiiului, Sadu, Sibiiu, Slimnic, Șaldorf, Șeicamare, Șura-mică, Tilișca și Veștem.

Vlaicu la Londra. Aviatorul nostru e la Londra, unde a fost invitat de societatea „Marconi” să facă un aeroplan în atelierile ei. Acolo se va hotărî, ce să facă cu invenția lui. Statul român încă i-a cumpărat un aeroplan tipul III. Înainte, tot înainte vulture al Ardealului!

Li-e frică și de — gramatica românească! Ministrul Zici a oprit întrebuințarea în școlile noastre a *Gramaticii române*, partea I-a, ediția a doua de P. M. *Ubu*, din 1903. Pentru ce? Pentru că e gramatică românească.

Prima ședință literară, totodată prima ședință festivă a Reuniunii meseriașilor sibieni să va țineă Joi în 30 Ianuarie n. 1913 în localitățile Reuniunii. Inceputul la ora 8 sara. La această ședință, între alții, va țineă o prelegere folositoare și șoara *Dr. Eleonora de Lemeni*, profesoară la școala civilă de fete a „Asociațiunii”.

Frumos dar de Crăciun. Dna Ana Matelu Mocanu din Cernatul-Săcelelor, a transpus la mâna prezidentului Reuniunii meseriașilor sibieni, a dlui Vic. Tordășianu suma de cor. 100, drept contribuție la „Legatul Mateiu Mocanu pentru ajutorarea copiilor din Cernat aplicați la meserii, al fondului Episcopul Nicolae Popea pentru masa învățăceilor meseriași”, întemeiat de numita Reuniune. Darul de cor. 100 d-na Mocanu l'a făcut într-o vecinică odihnă și pomenire a neuitatei sale mame Maria O. Munteanu. La acelaș legat au mai dăruit Popovici Mondoc, inv. (Sebeșul-sup.) și Moise Opreș, prezidentul Insoțirii Raiffeisen (Armeni), câte 40 bani, Augustin și Traian Vulpea, sodali jococari și Ioan Sărbărmăș, sodal pantofar, câte 20 bani; Ioan Petrașcu, șeful croitoriei din strada Cisnădlei, soția sa Elisaveta și copiii lor Sever și Minerva, 80 bani și Miorica Tordășianu, 10 bani.

Iară spioni rusești. Ministrul de interne a dat ordin tuturor autorităților din țară să supravegheze bine pe ascușitorii de cușite, cari cutreeră țara, căci arestând pe câțiva din ei s'a dovedit, că sunt spioni rusești, cari cercetează, cum stau lucrurile la noi, unde sunt soldații, ce întărituri avem, ce mijloace s'au luat pentru caz de războiu, și alte lucruri de folos pentru Muscali. Multe nu vor fi iscodit ei, dar una au putut-o vedeă: că nici în Rusia nu sunt naționalitățile așa de asuprite ca la noi.

Reuniunea meseriașilor din Sibiiu, precum aflăm, va da Duminecă, la 26 Ianuarie n. 1913, în sala mare dela „Unicum”, o producțiune împreună cu cântări, declamațiune și joc. Să va jucă și călușerul și bătuta. Puternicul cor al Reuniunii ține probe aproape zilnice și să va produce cu cântări alese. Venitul curat să va da pentru un scop de binefacere.

Rentoarcerea mohamedanilor în Bosnia și Herțegovina. După anexarea (alipirea) Bosniei la monarhia noastră, o mulțime de Turci din provinciile anexate și-au părăsit vechea patrie și au emigrat în Turcia. Văzând, că Turcia europeană a încăput pe mâna statelor aliate parte mare dintre emigrații s'au hotărît să se întoarcă iară în vechea lor țară și sub o stăpânire dreaptă și civilizată. Până acum s'au rentors peste două mii, ajutați și de guvernul austriac.

Președinte al partidului guvernamental va fi Khuen-Hederváry, căci cel de până acum, Perjel, a demisionat (s'a mulțumit) din cauză de boală.

Din fărădelegile veneticilor în Bihor. Un ticălos de arândăș Jidan, cu numele Vais, care ajunsese domn în Lunca, sat în Bihor, a necinstit nevasta primarului Ion Tripu. Acesta, ajutat de încă câțiva Români vrednici, cari nu voiau să mai suferă rușinea, cu care încarcă pe neamul nostru orice leșinat pripășit pe pământul românesc, a pornit să-și răzbune. L'au bătut pe arândăș, apoi pe un conducător dela întreprinderea jidovească de păduri. Arândășul a chemat ajutor din vale, de unde au venit slujbași și jandarmi. Au împușcat doi Români, dar acestora nu le-a pasat. Au spart capul directorului dela joagărul din vale, s-au ciomăgît și pe alții. Toți au fugit, și jandarmii. Românii după ei. Au ajuns la trenul de pădure, ticăloșii s'au urcat în el și — fuga! Dar trenul s'a răsturnat. Spurcatul arândăș a fost zdrobit de roatele trenului. Ceialalți au fost aruncați la pământ. Românii voiau să-i zdrobească, dar Tripu i-a oprit, zicând: destul, lista spurcată și-a primit pedeapsa. Acum sunt optsprezece jandarmi în sat, cari au arestat pe primar și pe alți Români. Să nu le pese! Străinii vor fi învățat minte.

Gazeta jidană, — care povestește aceea, se mai plânge, că deși în sat e școală străină, nici un copil nu vrea să răspundă afară de școală în limbă străină. Bravi băieți români! Așa se cade!

Vărsări de apă în Basarabia. Plouând zece zile în rând, râurile s'au umflat și revărsat înecând ținuturi întregi.

Convocare. În conformitate cu §-ul 13 din statute convocăm prin aceasta a IV-a adunare generală ordinară a „Reuniunii de înmormântare din districtul protopopesc gr-cat. al Sibiiului”, pe ziua de Duminecă în 26 Ianuarie st. n. a. c., la 11 oare a. m., în localul școlii populare gr-cat. din loc, cu următoarea ordine de zi: 1. Înaintea adunării generale îi va premerge ținerea ședinții conziliului de direcțiune. 2. Raportul conziliului de direcțiune pentru anul 1912 și darea absolutului.

Dacă membrii reuniunii la termenul indicat mai sus nu se vor întruni în număr prevăzut în statute, adunarea generală se va țineă negreșit Duminecă în 2 Februarie st. n. a. c. la aceeaș oară și în aceeaș localitate cu atâta membrii, cu câți se vor prezenta. Sibiiu, în 15 Ianuarie 1913. *Iuliu Bardosy*, director. *Pompiliu Simonetti*, secretar.

Teama de atentate în Rusia. În Rusia e mai mare teama de atentatele, pecari se pregătesc revoluționarii ruși să le facă, decât de războiu. Toate podurile și clădirile publice, mai ales prin Rusia de meazăzi, sunt păzite de trupe de soldați.

Un om de 124 ani. În România a fost înmormântat săptămâna trecută *George Solomon*, care a murit în etate de 124 ani. El s'a născut în satul Perisor (județul Dolj) la anul 1788, adică curând după revoluția lui Horia, Cloșca și Crișan. La vârsta de 53 de ani s'a căsătorit cu o fată de 16 ani, cu care a avut șapte copii. Când a ajuns la bătrânețe, a orbit de două ori, dar de amândouăorile și-a căpătat de nou vederea. În timpul din urmă, părul lui alb ca zăpada începuse să se înegrească.

Nu vă jucați cu armele! De multe ori am arătat nenorociri întâmplare din cauza jocului cu armele. O astfel de nenorocire s'a întâmplat în Căpușul-de-Câmpie, unde nevasta arândășului Cislovici și un copil al ei au fost împușcați de propria ei frate. Acesta a îndreptat în glumă pușca încărcată înspre soru-sa, care era cu un copil mic în brațe. Dar pușca s'a descărcat și glonțul a nimerit și pe mama și pe copil. Mama a murit numai decăt, copilul luptă cu moartea.

Un rămășag nebun. Crăjmarul Molșului din Tilișca (comit. Sibiiului) s'a rămășit cu țaranul C. Schitea, că acesta nu e în stare să bea un litru de rachiu pe nerăsuflăte. Schitea a primit rămășagul, dar n'a ajuns să bea jumătate din sticlă și a căzut mort la pământ.

Fiecare Român

mai de dai Doamne ar trebui să cetească în aceste zile o gazetă cum se cade, din care se afle despre marile frământări, ce se petrec în toată lumea.

Toate națiunile din Europa urmăresc cu mare atențiune desfășurarea lucrurilor în Balcani. Noi Români, cari suntem atât de aproape de țările balcanice, nu mai luăm cape indoială, că trebuie să urmărim la prima linie cele ce se petrec în jurul nostru.

Fiecare Român să-și aboneze cel puțin o gazetă românească, de unde va putea afla foarte multe. Dintre gazete, desigur că „Foaia Poporului” este cea mai potrivită, fiindcă

„Foaia Poporului”

este cea mai veche, mai bună și mai lectabilă foale pentru poporul nostru.

Aduce cele mai nouă știri de peste tot locul

precum și

foarte multe chipuri din lumea întreagă.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țaranului român.

Numeri de probă se trimit la cererea ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg	3 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual

Abonații cei noi primesc în cinstă și partea romanului „Cu paloșul”, care s'a tipărit până acum în foaie.

Lășiți deci „Foaia Poporului” presta tot locul, ca astfel să o puteți avea și mai bună!

Pentru urcarea congruei preoților fără examen de maturitate. Ministrul cultelor a spus în dietă, că acum e în lucrare un proiect de lege, prin care se va urca congrua și pentru preoții, cari au intrat la teologie fără examen de maturitate (fără să fi isprăvit opt clase de gimnaziu).

Flota aeriană a Austriei. Până'n Februarie armata noastră va avea 70 de aeroplane (mașini de sburat).

Pentru marina română. În România s'au început mari colecte (strângere) de bani pentru cumpărarea de corăbii de războiu pentru flota română. În fruntea Comitetului, care a pornit mișcarea, se află Regina României, Principesa Maria și dna Ecaterina Cantacuzino, soția fostului prim-ministru Gr. Cantacuzino.

Totodată s'a hotărât înființarea unei Legi navale, cu acelaș scop. Ideia e a dlui O. Diamandi, care a raportat despre aceasta Regelui și Principelui moștenitor. Președinția de onoare a primit-o Principele moștenitor.

Mulțumită. Ni se scrie: Subscrisa viu și pe calca aceasta a-mi exprima călduroasele mele mulțumiri „Băncii Generale de asigurare”, că în 2 Ianuarie arzându-mi grajdul, șura, șoprul și nutrețul, în ziua următoare venind la fața locului trimisul băncii, mi-a livrat paguba spre deplina îndestulare a mea, iar a treia zi am și primit banii, cu cari mi-am putut imediat acoperi lipsurile avute prin focul iscat. Cărușului, în 10 Ianuarie 1913. *Ioana I. Oltarova.*

Spionii ruși la noi. Se anunță, că în Poiana-sărată (sat românesc lângă pasul Oituzului din comitatul Treiscaune) au fost arestați doi spioni ruși, la cari s'au găsit mai multe fotografii ale pasului Oituz. Acești doi spioni ar fi vrut să aranjeze o reprezentație teatrală. În ce limbă? Muscălește? Să nu fi fost iară niște spioni ca Sibianul ajuns în satul sășesc!

Cine știe ceva? Țăranul nostru George Volf din Porumbacul de sus ne face cunoscut, că i-s'a pierdut un fecior, care de altcum nu e cu mîntea limpede. Feciorul are vârsta la 30 de ani și avea să meargă la ascenare (supra-vizită) în Sibiu. Cine ar ști ceva de el, binevoiască a anunța primăria din Porumbac.

Preoți ruteni spionii rusești Intre Ruteni (Ruși), cari știm cât asupresc pe frații noștri din Bucovina, au fost prinși doi preoți de-ai lor, cari pentru bani muscălești s'au făcut spioni în slujba Rusiei. Ei au fost arestați și acum zac în temnița din Lemberg (Galiția).

Ultime știri.

Dela comitetul partidului național.

Comitetul central al partidului nostru național a ținut, sub președinția dlui George Pop de Băsești, ședințe în Budapesta, la 12 și 13 Ianuarie n. Au fost de față aproape toți membrii comitetului.

Comitetul a luat în dezbateră întămplările politice mai de seamă, precum și alte afaceri ale partidului. Avându-se în vedere unele lucruri, s'a ales o comisie de 10 membri, care va sta și lucra mereu în Budapesta.

Comitetul s'a declarat cu totul nemulțumit cu proiectul (planul) despre reforma electorală. Fiind acest proiect îndreptat mai cu seamă în contra poporului româ-

nesc, comitetul a hotărât: ca să continue lupta pentru înfăptuirea votului universal, egal, direct și secret, cu votare după comună; apoi să combată cu toate mijloacele legale proiectul prezentat dietei de guvern.

Comitetul a hotărât ca la timpul potrivit să publice un manifest.

Comisia, care să desbată asupra afacerilor, ce s'ar ivi, se compune din următorii membri: Președinte dl George Pop de Băsești, apoi domnii Dr. Teodor Mihali, Dr. Iuliu Maniu, Dr. Valeriu Brăniște, Dr. Stefan C. Pop, Dr. Alexandru Vaida-Voevod, Dr. Vasile Lucaciu, Octavian Goga, Vasile Goldiș, Dr. Aurel Vlad și Dr. Victor Bontescu.

Peste tot locul nesiguranță.

De săptămâni de zile, toată lumea privește spre Londra, unde e vorba să se încheie pace între Turcia și țările aliate din Balcani. Dar delegații acestor țări nu ajung la nici o ispravă. Aliații cer Adrianopolul și insulele din Marea Egeică, iar Turcii nu vreau de loc să se invoască la așa ceva.

Urmarea acestor stări a fost, că acum e a doua săptămână, decând s'au întrerupt ședințele delegațiilor la conferința de pace din Londra. Ba în tot momentul ne putem aștepta, ca să auzim, că sau delegații Turciei sau ai țărilor aliate au părăsit Londra, ceea ce ar însemna, că o să se înceapă războiul din nou. Ambasadorii (ministrii) Marilor Puteri la Londra încă se mai sfătuiesc, dar nici ei nu ajung la ceva hotărâre cum se cade, fiindcă și ei sunt în două părți: unii părăsesc pe țările aliate, iar alții pe Turcia. Ce e drept, asta nu o spun pe față, dar din ținuta lor se vede, că așa este.

Trăgănările acestea, cari nu se mai sfârșesc, și nesiguranța, ce domnește peste tot locul, ne face a crede, că parcă totul e pus anume de așa la cale. Ba îți vine a da dreptate unora, cari și-au spus părerea, că toate pornirile merg într'acolo, ca să se mai trăganeze lucrul până când ieșim din iarnă. Odată scăpați de frig, o să se înceapă războiul din nou în Balcani, ba chiar și alte țări o să se mai amestece.

România și Bulgaria.

La începutul acestei săptămâni se svinise, că România o se ocupe Silistria și partea aceea de țară, pe care o pretinde dela Bulgaria. Până acum nu s'a întâmplat însă aceasta, fiindcă e speranță a se ajunge la o înțelegere oarecare.

Pe de altă parte dela București vine știrea, că Regele Carol a adresat armatei sale cuvinte de îmbărbătare, prin care le pune la inimă dragostea pentru apărarea țării. — Tot semne, cari arată că din nou ne aflăm în preajma unor mari întâmplări.

Știri sosite din Rusia spun, că în cazul, dacă România va ataca Bulgaria, atunci trupele rusești vor trece în România, iar flota rusească (corăbiile de războiu) vor pătrunde în Marea neagră.

Din București să vestește, că toți supușii români, obligați la arme și aflători în Bucovina, au primit ordin să se prezinte la trupele lor.

Ministrul Take Ionescu, care a purtat consfătuirile cu Danef al Bulgariei la Londra, sosește în aceste zile la Viena. Tot la Viena a mai plecat încă un ministru dela București, pentru a se întâlni cu Ionescu. (Acestea sunt știrile sosite până Joi înainte de încheierea foii).

Aviz.

Pentru orientarea unor cetitori amintim, că numărul de Crăciun și de Anul-nou s'a trimis de aici numai Sâmbăta și Dumineca, ca să ajungă acasă pe ziua sărbătorilor susnumite.

Numărul de azi se trimite în parte numai Vineri. Asta din cauza sărbătorilor, cari ne-au împedat cu tiparul. Din săptămâna viitoare incolo o să trimitem foaia iarăș partea cea mai mare Joia, iar o altă parte Vineri, întocmind de așa, ca să ajungă până Duminecă peste tot locul. Când sunt însă sărbători nu se poate face totuși cum am dori.

Rugăm pe abonații noștri, cari încă n'au plătit, ca să grăbească cu reînnoirea abonamentului, fiindcă în curând o să oprim foaia acelor, cari nu sunt în rând cu plata.

Ne mai rugăm apoi, ca fiecare să scrie cât se poate de descurcat și bine, atât numele, cât și comuna și posta ultimă.

În acest timp avem grozav de mult de lucru, iar descifrarea scrisorilor încurcate ne răpește din cale afară mult timp. Urmarea este apoi, că întârziem cu trimiterea foilor la unii abonați noi.

Numeri de probă trimitem cu plăcere ori cui. Abonații noi pot trimite banii și mai mulți la olată, numai adresele să fie bine scrise.

Cine n'a comandat încă „Călimdarul Poporului” se scrie de grabă până mai este. Cuprinsul lui se află publicat în foile de mai înainte, iar condițiile de comandare se pot vedea mai jos.

Pentru abonații cei noi facem cunoscut, că toți primesc în cinste Călimdarul de părete și întreagă partea frumosului roman „Cu paloșul”, care s'a publicat până acum în foaie.

Târgul dela Sebeșul-sășesc. Târgul de vite în Sebeșul-sășesc să va țină în 26, 27 și 28 Ianuarie iar târgul de mărfuri în 29 Ianuarie 1913 călimdarul nou.

A apărut

Călimdarul Poporului pe 1913.

— Anul al XXVIII-lea. —

Prețul unui exemplar 40 bani, iar pentru trimiterea pe postă 5 bani deosebit.

Cine comandă cel puțin 20 exemplare și le plătește înainte cu câte 40 bani bucata, mai capătă două călimdare pe deasupra și se trimit toate acasă plătite de postă.

Acei care cumpără 25—50 exemplare le capătă cu 28 bani, dela 50 bucăți în sus cu 24 bani unul, dar trebuie să plătească și poșta la primire.

Banii trebuiesc trimiși totdeauna înainte de aceia, cari voesc să capete călimdare cu aceste prețuri atât de ieftine. Numai comande dela 30 exemplare în sus se trimit și cu rambursă, adică să se plătească la scoaterea dela postă. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite

neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă posta. — Călindare nevândute se primesc înapoi până la 15 Februarie n. 1913. Dar trebuiesc trimise plăcite de postă, care nu se poate detrage din preț.

Toți aceia, cari voesc a vinde călindare să se adreseze la administrația „Foi Poporului“. La acei revânzători, cari sunt bameni de încredere, dăm călindare și ca să le plătească după ce le vor vinde, numai cât atunci nu e rabatul chiar așa de mare. Pe lângă plățirea după vânzare, dăm călindarul: cu 28 bani acelor cari comandă dela 50 bucăți în sus, iar cu 30 bani acelor cari comandă mai puține de 50 bucăți. Ei au însă a plăti și posta, fiindcă pachetul se trimite neplătit.

Intr'un pachet de 5 chilo întră 30 bucăți. Pentru pachete dela 1 chilo până la 5 chilo costă posta 72 bani. (E deci tot atât a trimite un pachet de un chilo sau de cinci). Iar dacă călindarele se plătesc numai la scoaterea dela postă, atunci costă un pachet dela 1—5 chilo 84 bani.

Toți ceice comandă călindare, sunt rugați a ceti bine aceste condiții de vânzare. Îndeosebi ne adresăm acelor, cari comandă câte 4—5 călindare, pe cari să le plătească când scot pachetul dela postă. Așa ceva nu se poate, fiindcă costă prea mult posta. De aceea să se trimită banii înainte.

Bogatul cuprins al Călindarului l'am publicat în numerele din urmă ale „Foi Poporului“. De acolo se poate convinge oricine, că e cel mai bun și mai ieftin călindar.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.
Editura și tiparul „Tipografia Poporului“.

Loc deschis.

In jurul institutului „Ajutorul“.*

În fața publicării tendențioase a unui agent „proces verbal“ în numărul 51-912 al acestei gazete, prin care mi-am fost acuzat de Ioan Nistor, declar din capul locului că nu am nici un motiv nioi substrat ca să fi făcut aceasta.

Povestea e următoarea: Hotărându-se fuziunea „Racoșanei“ din Șeica-mare cu „Ajutorul“ tot de acolo, după-ce este fapt constatată că acțiunile „Ajutorului“, în urma nelămuririi fond de rezervă, nu valorau decât ceva peste nominal, iar ale „Racoșanei“ în temelul fondului de rezervă mare prețiau cel puțin cu 28 cor. mai mult la acție; prin fuziunea înscenată fără nici o considerare la acest fapt se păgubeau foarte simțitor mai toți acționarii fostei „Racoșana“. Cei mai pricepuți în astfel de daraveri, dintre cei interesați, au știut ce cale să apuce, pentru ca să nu se lase păgubiți și de fapt au izbutit să silească conducerea institutului „Ajutorul“ să le restituie diferența de 28 cor. și câtevazeci de fileri de fiecare acție. Cei mulți au rămas însă nenjutorați. În urma faptului însă, că în August 1913 unora li-sa și plătit diferența, s'a pornit o vie mișcare și printre ceilalți. Acționarii păgubiți din jurul Șeicii au înaintat de mult o cerere către direcțiunea Ajutorului prin care pretindeau restituirea aceluiași diferențe de acții. Atunci cerându-mi-se anume am scris câteva scrisori de lămurire și în Vale, de unde sunt cei mai mulți acționari, asupra celor ce se petrec la numitul institut, atrăgând atențiunea celor interesați, că au același drept a-și pretinde diferența de cel puțin 28 cor., de acție și scoțând în relief că conducătorul „Ajutorului“ I. Nistor a și plătit această diferență mai multora.

*) Pentru cele publicate la rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea. Putna întârziere a publicării s'a întâmplat din lipsă de loc.

Nicolae Bratu

Pentru aceasta I. Nistor a intentat proces de calumnie la judecătoria oarecuiă din Săliște și la pertractare în vederea cauzei drepte pe care o susțineam, eu am avut neprecauțiunea de a mă prezenta fără apărător, dar gata a dovedi aserțiunile mele și în deosebi că de fapt mai multora s'a plătit diferența din vorbă. S'a răstălmăcit însă cazul așa, că nu-i vorbă ca „Ajutorul“, ci Ioan Nistor să fi plătit acea diferență, ceea-ce eu n'ama intenționat să susțin, și atunci ca să curmăm un proces odios am promis să-i restituie apesele avute, iar acuzatorul și a retras acuza, încât n'a ajuns cauza la sentință.

Auzind însă în scurtă vreme că declarația mea în cercul Ajutorului mai ales se tălcuiește așa fel, că eu la pertractarea amintită aș fi recunoscut netemeinicia aserțiunii, că Ajutorul ar fi dator a restitui neționeabilor păgubiți diferența, imediat, și în timp legal, am cerut reluarea procesului și finalizarea lui prin sentință. Dar sub Nrul B 299/1912 mi s'a înmănat următorul decis:

„Judecătoria de cerc respinge această cerere fiindcă: în cauza aceasta procedura penală, în urma retragerii acuzației din partea lui Ioan Nistor ca a uzator, sistându-se legal, acuzatul nu este îndreptățit a cere continuarea procesului, și proces-

„dura în lipsă de acuză conform dispoziției din procedura penală § 1 nu se poate continua“. — Datul și subscrierile. — Și acum mă găsesc în fața deciziei publicate în această gazetă.

Ori cari ar mai fi urmările acestui lueru, a rămas dovedit și în fața judecătorei că mai multora s'a plătit deja diferența de acții din partea „Ajutorului“ — fapt pe care cei interesați nu-l vor putea perde din vedere — și eu numai această o am susținut și o susțin în int resul unui mare public, deci nu am motive, ca să cer scuze dela primcontabilul Ioan Nistor căci eu nu despre dânsul, ci despre „Ajutorul“, de sub conducerea sa, am afirmat că a restituit diferența. Iar publicarea sa tendențioasă, — chiar dacă a izbutit deocamdată să atingă prin ea demnitatea unui proot, care nu și-a făcut decât datoria de a apăra interesul obștei, — nu poate fi potrivită să abată lumea dela fondul just (alezărât), căci dreptatea nu se poate infrânge, și adevărul nu se va putea cocoloși până în sfârșit cu chițibușeri șiretlice, prin cari cineva va fi izbutit să se înalțe în ochii unora-

Prootul P. Morușca, Șeica-mare.

Publicațiune.

Dupăce cu 31 Decembrie 1912 repăcesc de bunăvoie dela firma condusă la oltă sub numele „Bereria dela Trei-Stejari a lui Dr. Friedrich Zikel și Johann Hager“, — prin aceasta îmi exprim onorațiilor mușterii sincera mea mulțumită pentru încrederea arătată în decursul unui șir întreg de ani. Aceasta încredere rog să împărtășiți și noii firme, înființată de mine și copii mei, sub numele „Bereria Frații Hager“.

Deschiderea noii bererii se va publica la timpul său. Sibiu, 15 Ianuarie 1913.

Cu toată stima:
Johann Hager.

Istoria unui boltaș.

M. Perchal

M. Perchal, un boltaș de frunte întruna din cele mai mari prăvălii de parfumeri în Paris a fost cuprins de o boală foarte serioasă. „Eu suferiam, spune el, de colică puternică, umflături, și scauna tare. Scaunul meu conținea o mătăle mucosă, sânge și ceva materie albă; miștul nu mai puteam, am fost ajuns deci fără nici o putere și slăbiam mereu. În decursul timpului probasem tot felul de mijloace; pentru curățire, pentru sânge, scabie, postire, dar nimis nu mi-a putut ajuta. Părăsit cu totul și disperat așteptam numai moartea. Dar la sfatul unui prieten am luat Cărbunele Belloc. La trei sau patru zile mai târziu mă simțeam mai bine și am putut miștui o friptură de carne de berbec, ceea-ce rumsi eram în stare de luni de zile. După opt zile m'au avut scaun regulat și mergeam bine spre înșănătoșare. Acum puteam măcaca cum se cade, iar scaunul cel tare era delăturat, astfel, că în loc ca să mai slăbesc, eu prindeam putere. Între astfel de împrejurări, în decursul unei luni de zile am fost deplin sănătos. Semnat: Claudiu Perchal, boltaș în parfumerie, Paris, la 29 Noemvrie 1896“.

De fapt ajungo întrebuințarea Cărbunelui Belloc, în doze de 2—3 linguri de supă după fiecare mănăcare, ca astfel în câteva zile să vindece orice dureri de stomac, chiar și dacă sunt mai vechi sau cari prin folosirea unui alt mijloc nus'au putut delătura.

Cărbunele Belloc produce o simțire plăcută în stomac, dă apetit, întezește mistuirea și delătură orice astupătură a stomacului. Belloc e un mijloc sigur contra îngreunării stomacului după mănăcare, contra migrenelor, cari provin în urma mistuirii rele, contra arsurilor și junghiurilor în stomac, precum și contra durerilor de nervi ai stomacului și pântecelor, cel mai simplu mijloc, pentru a lua cărbunele Belloc, care e prefăcut în pulvăr, esto, al pune într'un pșhar de apă curată sau cu zahar, apoi se mestecă, iar după aceea se bea dintr'odată sau în mai multe rânduri.

Cărbunele Belloc poste numai ajuta dar nici când strica, în orice măsură s'ar lua. Se cspătă în toate apotecele.

S'au făcut încercări, ca să imitezze cărbunele Belloc. Dar aceste încercări au rămas fără rezultat și nu vindecă, fiindcă astfel de imitațiuni nu sunt preparate cum se cade.

Pentru a se împiedeca orice seducere, trebuie avut de grije ca pe sticlă să fie numele Belloc și adresa laboratorului: Maison L. Frère 19, rue Jacob, Paris.

P. S. Persoane, cari nu se pot obicinui, ca să închiță pravul de cărbune, acelea să las mai bine Pastile Belloc.

2—3 pastile după fie care mănăcare și totdeauna când se simte dureri de stomac ajung, ca să producă o înănătoșare sigură. Aceste pastile conțin cărbune Belloc curat. Ajunge a la lua în gură, unde puțin mestecate, se descompun, și le putem înghiți îndată.

Se capătă în Sibiu la: Carol Müller apotecă „La vulturul negru“, Piața mare Nr. 19, Aug. Teutsch, apotecă „La leu“, Piața mare Nr. 17, Guido Fabritius, apotecă „La urs“, Piața mică Nr. 29. — În Brașov la: Apoteca „La urs“ Vctor Roth urm. Carol Schmieđt, precum și mosteapo ecele de preste tot local.

Loc deschis.

Copii frumoși și sănătoși sunt mândria mamelor. Pentru a avea astfel de copii e de înșă a li se da, — mai ales în timpul de iarnă, — uleiul de ficat de pește al lui Zoltan, fiind că numai acesta posedă nutrimentul de înșă; e fără miros și cu gust plăcut. Prețul unei sticle e 2 cor. Se capătă la farmacistul preparator Zoltan, precum și la celelalte farmacii.

Aviz.

Orat pe **Gross Mihail** din Apoldulmare. Cine îmi va scrie la adresa de mai jos, că vede se află sus numitul capătă o recompensă frumoasă. **Nicolae Stănciulea**, scrisă u. p. Al. Porumbak. 871 1-1

Târgurile de țară.

(Zua târgurilor e după calendarul vechiu).

- 12 Ianuarie: Aiud, Brețcu, Buzias, Chic-Cosmas, Crișul-săsesc, Ghialatuc, Huedin, Roșinău.
- 13 Ianuarie: Vârșeț.
- 14 Ianuarie: Bateș, Canija-mare, Chir-păz, Ibașfalău.
- 15 Ianuarie: Birchiș, Hodoș, Micăsasa.
- 16 Ianuarie: Goroslăul de pe Someș, Sebeșul-săsesc, Zam.
- 17 Ianuarie: Caransebeș.
- 18 Ianuarie: Zabola.
- 19 Ianuarie: Proștea mare, Sângior-giul-săsesc, Teaca.
- 20 Ianuarie: O-Pécska (comit. Arad).
- 21 Ianuarie: Barot, Cătina, Cetatea-de-baltă, Eted, Gherla, Ghiergchio-Ditru, Ghiriș, Nocrichiu, Prejmăr, Sintireag (Somkerék).
- 22 Ianuarie: Huedin.

Prețul bucatelor

In SIBIU la 14 Ianuarie st. n.:

Grâu	Cor. 17.—	până 18.80 de boctolitr
Țicaci	—	—
Ora	—	—
Ovia	8.—	9.20
Țocurus	11.—	16.40
Cartofi	4.80	5.80
Fasole	—	—
Fână Nr. 8	85.20	86.20 la 100 chilo
"	84.40	84.40
"	83.80	83.80
Sfârnă	114.—	110.—
Unecare de porc	102.—	170.—
Șnă brut	84.—	84.—
Gân de lumini	80.—	89.—
Gân de lumini topit	104.—	104.—
Apca	86.—	86.—
Fân	7.00	8.80
Leana de țoc nepuluită	12.—	12.10 la mat. sub
"	10.20	10.70
Sărbă rafinat	2.15	2.70 la litru
Sărbă ordinar	2.18	2.30
Carne de vită pentru supă	Cor. 1.20	până 2.— la chilo
"	1.80	2.—
"	1.—	1.80
"	1.20	1.68
Sărbă 10 bucăți	—	1.—
Șnă păstră de miel	—	—
Șnă de cel	—	1.20

In BUDAPESTA 15 Ianuarie st. n.

Grâu de țară 78 chilo	Cor. 11.2—	până 11.47 la 50 chilo
"	79	11.50
"	80	11.8
"	81	11.55
Țicaci	9.75	9.87
Ora	9.—	9.80
Țocurus	10.50	11.15
Cartofi	8.80	8.80

Prețul banilor la 15 Ianuarie n.

Galbeni	Cor. 11.46,	11.46
100 Lei, hârtie	91.—	92.40
100 Lei, argint	88.—	92.—
1000 Lei, aur	21.45	21.68
1000 Lei, aur englezesc	28.85	24.10
1000 marea, aur	117.0	117.06
1000 hârtie	117.50	117.45
1000 hârtie	18.64	19.8
1000 hârtie	22.50	23.—
1000 hârtie	22.—	24.—

Publicațiune.

Comuna Oltalsősebes (Sebeșul de jos) comitatul Sibiu, eșarândează pe calea licitațiunei publice muntele „Fetu” pentru pășunat cu oi pe 1 respectiv 3 ani, Duminică în 2 Februrie 1913 st. n., la 4 oare d. a., în cancelaria comunală.

Prețul strigării 1000 cor., vadiu 10%. Condițiunile de licitare să pot vedea la subscrisa primăria, 863 1-2

Oltalsősebes, la 12 Ianuarie 1913.
Primăria comunală.
Adam Micu, Iosif Flucsa,
not. primar.

Petroleum pentru salon
la cumpărări cu butolai
K 30— pe 100 de chilo
netto cassa
se află la 862 2-12

Frații Kroner
strada Trenului
Sibiu, (Bahngasse) Nr. 9.

Fire cu ochiuri din oțel Nr. 29 c.

Ițe (garnituri de războiu)

cu ochiuri în lungimea obicinuită de 15 m/m, tare legat, cu băte cu tot, înălțimea 27 cm., ață Nr. 36.12.

Lungimea: 18 18 18 21 21 21 21 24 24
Nr. firelor: 600 720 840 720 780 840 960 780 960

Spete de țesut, cu dinți din alamă galbenă, 105 m/m întreaga înălțime 18 " lungimea cu:
300 330 360 390 dinți, 320 450 540 480 600
dinți, 21 " lungimea cu: 330 360 390 420
450 480 dinți, 24 " lungimea cu: 390 420
450 600 dinți, 27 " lungimea cu: 330 420

450 480 540 600 dinți, 30 " lungimea cu: 600 800 dinți, 34 " lungimea cu: 380 dinți.

Spete cu dinți din oțel, 105 m/m, 18 " lungimea cu: 360 390 420 540
dinți, 21 " lungimea cu: 390 420 450 540 dinți, 24 " lungimea cu:
420 450 540 dinți, 27 " lungimea cu: 380 dinți.

Acela spete cari nu sunt prescrise în această listă se expedies după dorință, repede și estin.

Listă de preț la cerere.

Carol F. Jickeli,

Sibiu și Alba-Iulia.

500.000 de pași

poate umbra cu așa o păreche de papuci sau cizme, cari sunt cumpărate din atelierul meu sau provizute cu numele **George Limpede.**

Gratis reparaz

orice încălțăminte acotind dela cumpărare 3 luni, dacă în acest timp e
580 23— do lipăi cova reparare.

George Limpede

Sibiu, Piața Brânzei Nr. 9.

Berea albă și neagră

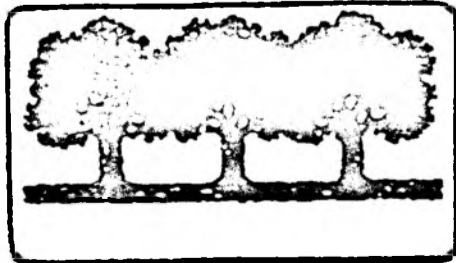
din

Bereria dela Trei-Stejari

In SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Acastă bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate. 724 88—

Oă berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mersu.

Dentist

615 21-53

VIRGIL MUNTEAN

Sibiu, strada Măcelarilor

Intrarea prin

Strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 22.

Pune dinți

In cauciuc și de aur cu prețuri moderate.

O casă

pentru economie, care constă din două odăi, cu-
lină, șură, grajd și 298 metri pătrați grădină,
se vinde din mână liberă cu preț ieftin. A se
adresa la cancelaria Dr. Boncz, avocat, Sibiu,
strada Cisnădiei 39. 839 1:-

Căsătorie.

Un tânăr prezentabil, în etate de 26 ani,
bun meseriaș, dar poate ocupa post și ca diur-
niet, din familie bună și cu caracter bun, dorește
căsătoria unei fete simpatice, cu educație bună
și ceva zestre. A se scrie sub „Discretul“ la
administrația acestui ziar, alăturându-se și foto-
grafia, care se va trimite respectivului tânăr.
Asupra scrisorilor și fotografiilor se va păstra
cea mai mare discreție. 853 4-4

Locuință sau casă.

Să cauți cu **1 Aprilie** o locuință
sau o casă, având 3-4 odăi și ziduri laterale
cu scopul de a o închiria sau cumpăra. Adresa:
Alexandru Chiffa, funcționar
la direcțiunea financiară în Sibiu. 860 2-2

Inseratele

numai atunci au valoare mare,
dacă să răspundă cerințelor
demon, în toate țările, în toate
cercurile sociale. Pentru acest
scop se oferă îndeschi insera-
rea în „FOAIA POPORULUI“.
Informații să dau și comande
să primești la administrația
FOAIA POPORULUI

Material vechiu

pentru zidiri

se afla de vânzare, și anume: cără-
midă, țiglă, uși și ferestri, tot materialul e
în stare foarte bună, și se afla în strada Pinte-
nului (Sporenngasse) Nr. 20 și 22, unde se rup
două case.

Doritorii să se adreseze la **Samoilă**
Gangolea, fabricant de cărămidă, Sibiu,
Schlangengasse Nr. 2. 865 2-2

MILIOANE

folosesc contra

TUSEIrăgușelei, catarulul, flegmel, ca-
tarului bronchial și de gât

Caramellele de piept

ale **Kaiser** „Trei brazi“6100 atestată de medici și privați,
testată prin notarul public, garan-
tează succesul sigur.

Bomboane foarte bune și gustoase.

1 pachet 20 și 40 bani. 1 doză 60 bani.
Se capătă în toate apotecile, drogueniile și
prăvăliile de coloniale mai de frunte.**„ARDELEANA“, institut de credit și economii în Orăștie (Szászváros).****AVIZ.**

Ardeleana institut de credit și economii în Orăștie-Szászváros

primește depunerispre fructificare pe timp mai scurt cu 5%, iar pentru depu-
neri facute pe timp mai lung dă 5 1/2% 865 2-5Pentru depunerile corporațiilor de binefaceri: biserici, școli,
reuniuni socotește 6%.

Darea o plătește institutul.

Direcțiunea.

Onorate Domnule!

Cunoșcând multe lipsuri ale publicului românesc din provincie, deja din anul
1910 începând am deschis în Budapesta un

Birou de informații și Agentură românească.

Dau ori ce informații în orice cauză ce se ține de Budapesta. Dau informa-
ții relativ la petițiile înaintate la diferitele ministere și la alte oficii publice. Dau
informații în chestii de licențe. Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbesc în persoană cu
referențial cauzelor și rog rezolvire favorabilă. Cu drag îi conduc prin Budapesta pe
acela, cari vin să vadă frumusețile orașului, ori cu afaceri prin capitală.

Cumpără pe bani gata

tot felul de galice, ouă, miei, porci, oi, viței, vite mari, porci, lână, piei, iepuri. —
mai departe mere, pere, nuci, prune, miere de stup, ceară, fasole, cartofi, ciuperci,
varză, vin, rachiu, fân, mohor, lemne; păduri; moși.

Dacă îmi trimiteți adresa

bucuros vă trimit în fiecare săptămână un „Aviz săptămânal“ despre prețurile
diferitelor mărfuri din Budapesta.

Esoperez

027 14-

dela bancile cele mari din Budapesta împrumuturi pe amortizare cu procento mici.

Vă fac atent

că în interesul DV. este, dacă în orice cauză vă adresați mie. Dacă veniți la Bu-
dapesta, să veniți la mine, căci eu vă recomand advocați buni, medici vestiți, vă
conduc pe la fabrici să vă alegeți mașini, mot are, mori, ferestre, pompe, automo-
bile etc. Grijose ca să nu fiți înșelați. Fiind de față, ca martore la facerea contrac-
tului, nu las ca contractul să conțină altceva, decât ceea ce am hotărât și cum am tocmit.

Zilnic primesc plângeri dela țărani români, cari cumpărând mașini prin agenți
străini, au fost înșelați încheind contracte a caror conținut nu l-au cunoscut neștiind
țărani români ungurește.

Planul meu este ca, conducând pe românul nostru la fabrici și nu la agenturi
de mașini, drept din mână primă să-și cumpere cele trebuincioase, și săl scutose de
șarlatanile agenților și săl scap de procese. — Vă ofer serviciul meu cinstit și ro-
mânesc pentru o taxă mică. Pentru raspuns să îmi alaturați o mareă poștală.

Cu stima

L. OLARIU, Budapesta, II., Tölgyfa-u. 16. II. 8.

In Buda, lângă podul „Magithid“.

La „Croitoria Universală“

I. PETRĂȘCU

Strada Cisnădiei Nr. 30. SIBIU. Strada Cisnădiei Nr. 30.

Telefon Nr. 172.

Premiat:
Expoziția internațională de modă
Paris 1911
Grand Prix și medalia de aur.

Premiat:
Expoziția universală din
Roma 1911
Grand Premio și medalia de aur

Prin aceasta îmi permit a aduce la cunoștința onoratului
public, că în atelierul meu de primul rang, unde sunt ocupați
la 20 de lucrători, primesc și execut tot felul de haine, atât
civile cât și militare.

Pentru sezonul de toamnă și iarnă tocmai acum mi-a
sosit o mare alegere de stoffe engleze și indigene. Croială
cu gust și după ultima modă, garantând pentru ori ce lucru.

Serviciu solid și grabnic. — Prețuri moderate.

Sprijiniți industria română!

728 18-

Două moșii

afătoare pe Câmpie, în jurul Murăș-Oșorheiului, sunt de dat în arândă. O moșie de 500 jugăre catastrale, iar cealaltă de 1700 jugăre. Prețul de arândă 28 c.r. pe un jugăr anual. Moșile se pot lua în arândă fiecare singură sau eventual și amândouă la oaltă. Doritorii să se adreseze la Mandl Vilmos în Murăș-Oșorheiu (Marosvásárhely). 7—

Lemn pentru clădiri!

Parohete de stejar de primului rang și bine uscate, în orice cantitate, aduse de la fabrica de parohete **Neuschloss Nasioz** în Slavonia, precum și tot felul de **scânduri de brad, brepte, lați și alte lemne pentru clădit** cu cele mai ieftine condiții recomandă și livrează 498 12—

Elanz, Szántó & Macelar
magazin de lemn de lucru
Sibiu, strada Rialul (Flussgasse) Nr. 6

Mare asortiment de Crăciun

Vânzare ocazională

de mătasuri, postavuri, barcheturii, lingerie și diferite stoffe de

Bluse și Haine

Prețurile cele mai ieftine!

Magazin de modă pentru dame și bărbați

Rudolf Trentina
Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 25.

Găteva cuvinte asupra bolilor secrete.

Este un fapt bine cunoscut că în vremea de război și în vremea de pace oamenii, a căror viață și sănătate sunt în mare măsură depindecă de sănătatea și starea nervoasă și psihică a organismului. Este timpul să ne gândim la prevenirea și tratamentul bolilor secrete. Trebuie să fie cunoscut că și în zilele noastre, din cauza războaielor și a mizeriei, există încă multe persoane care suferă de aceste boli secrete. Dacă nu se începe încă de acum să se facă un studiu asupra bolilor secrete, atunci se poate spune că se va face un pas în urmă. Este necesar să se facă un studiu asupra bolilor secrete și să se găsească mijlocurile de a le preveni și trata.

De o chemare atât de mare și pentru oamenii de știință și pentru oamenii de literatură, în toată țara alături de **Dr. PALOCZ**, medic de spital, specialist (Budapesta IV, Muzcum-körút 11), un fel de lângă discursurile sale, promite o mare (a) la bărbați și la femei) de a se ocupa de bolile secrete și de a se ocupa de bolile secrete și de a se ocupa de bolile secrete. Pentru femei o sală de așteptare separată și echipă separată. În ceea ce privește costul, de obicei nu este prea mare, din orice caz nu mai puțin de 1000 lei, atunci cu plăcere se va da răspuns amănunțit și din surse medicale (prin epistolă) și de asemenea și în urma unui examen medical. Limba română se vorbește perfect. După încheierea cursului, epistolele se ard, iar la dorință se revine la viața normală. Institutul se ocupă și de medicamente speciale. Vizitele se primesc începând de la 10 ore a.m. și până la 5 ore p.m. (Duminică până la 12 ore a.m.) 7-11—
Tratament și cu Salvarsamul Ehrlich 6-6.
Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta IV., Muzcum-körút Nr. 11.

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște.

AVIZ.

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște primește depunerii dela

Coroane 2000 cu 5%, iar dela
„ 5000 „ 5 și 1/2%

Darea o plătește institutul.
849 5—10

Dirrecțiunea.

Prima neguțătorie mare de vinuri

Ludwig Fronius

SIBIU, Pivnița „Mönchhof“.

Fabrică de licheruri și ferbătorie de rachiiuri.
Mare neguțătorie de rachiiuri de Drojdii, Trevere și Prune.

Specialități: Țuică veritabilă, fierbere proprie și Romuri Iamaica direct importate.

Auleol

La Tuso, răgușală și Introcnare ajută sigur și ropode

Trăiască

Afurișita de Tuso nu înecă.

Pasțile de piept ale lui Egger

cu un gust plăcut și nu strică pofta de mâncare

Pasțile lui Egger mă scapă rău.

Un carton 1 cor. și 2 cor.
Carton de probă 50 fil.

În Sibiu să poate căpăta la apotecole:

Guido Fabritius, I. C. Molnár, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler, Karl Pissel, Alber Zink.

În Sebeșul-săsesc la apotecole Stefan Heitz, I. C. Reichard și Walter Metz.

741 17—26

Ma e atentione!

Sam. Wagner.

Prima turnătorie de fer Sibiană, Fabrică de mașini agricole, Atelier de mori și prăvălie de fer.

Recomandă cu cea mai mare căldură bogatul meu asortiment de tot felul de **motoare** dela prima fabrică, dela cel mai mic și până la cel mai mare; asemenea și **mașini de treerat** din renumita fabrică **Hofherr** dela cea mai mică și până la cea mai mare; numai puțin recomandă și tot felul de articole pentru edificări precum:

Cement de Portland și Roman din Beocin, Traverse, Trestie, Carton câtrănit pentru învâlit, **Pânză de sârmă** pentru îngrădit, precum și ori ce fel de ferărie aparținătoare la edificări.

Toate pe lângă cea mai strictă garanție cu prețuri foarte moderate și condițiuni de plată avantajoase

Nu vă grăbiți a comanda din alt loc, — până nu veți vizita prima linie aceasta mare și bine asortată fabrică.

Efectuarea se face prompt și conștientos.

881 85—

Feriți-vă stimați agricultori a nu cumpăra imitații și vă feriți de escroci.

Nr. 102/1913 pret.

Concurs.

La locul de vicenotar in comuna Oriat, devenit vacant prin abdicere, public concurs până in 14 Martie 1913.

Candidați de notar evaluați să-și înainteze cererile prin autoritatea lor competentă, instruite cu documentele recerute la oficiul pretorial.

Săliște, in 11 Ianuarie 1913.

Primpretorul cercual.

1-2 băieți

se primesc ca învățăcei în frazelăria lui Toma Lupăș, in Săliște. 888 1 5

Ludovic Ferençz,

MODIST DE BĂRBAȚI

Strada Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de toamnă și iarnă în mare asortiment.

noutățile 723 105

Acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești, germane, din cari se execută după cele mai moderne vestimentații: Sacke, Jaquette, și haine de sezon, cu prețuri foarte moderate.

Specială atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiari și "sălișteni", cari se află totdeauna în stoc și la prețuri foarte scăzute.

Pe lângă reverențelor confecționate la atelierul meu, îmi permit a atrage specială atențiune a On. domnilor preoți și tinerilor absolvenți. -- In cazuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

Prețurile sunt foarte mici pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după proiectele cele mai noi.

Nu uita

numele celui care vă recomandă sau cel al celui care vă face comanda sau cel al celui care vă face livrarea. -- In cazul în care nu vă amintiți și spuneți, că deși o lucrare este comandată sau cumpărată ai celui care vă recomandă sau cel al celui care vă face comanda sau cel al celui care vă face livrarea.

Inseratul din „Foaia Poporului”. Prin aceasta contribuți și D. Ta la răspândirea și lămurirea foii noastre, iar pe altă parte vei fi servit de grabă, fără ce aceasta să te coste ceva mai mult.

Institutul de asigurare „TRANSYLVANIA”

Strada Cisnădiei 5. SIBIU Strada Cisnădiei 5.

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai estime, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători confesionali și preoți români gr.-or. și gr.-cat. avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termin fix, cu plătire simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre, asigurări de copii, asigurări pentru serviciul militar, asigurări de studii, asigurări cu participare la câștig de 40% garantat și cu restituire de 30% interese și asigurări pe spese de înmormântare.

Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea anului 1911	K 5.275.793,23	Șarcă asigurărilor cu foc K 127.263.744,—
Capitalul asigurat pe viață achitate	5.146.559,36	Șarcă asigurărilor cu viață K 10.981.522,—
		Fonduri de întărire și de rezervă . . . . .
		2.520.492,—

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit gratuit, cum și orice informații în birourile Direcțiunii, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile

Prsoane versate în acuziții, cari au legături în cercuri bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile. 767 16—

Nu-i reclamă, — ci e fapt

că fiecare în interesul său propriu numai în

Warenhaus Grünberger

ca față cumpărării de 723 18—

Haine pentru domni, dame, băieți, fete și copii

bluse, rochii, jupoane, negligés și costume pentru dame.

Mare alegere!
Prețuri fără concurență!

Cei îna mare depozit de blănării!

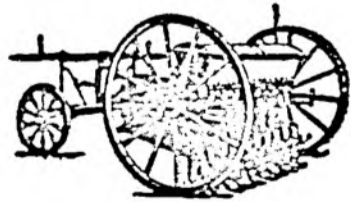
Strada Cisnădiei. Palatul comandai de corp.

Frații Gömöri

Magazin dela fabrica pentru mașini economice

* Budapesta, LX., Boráros-ter Nr. 2

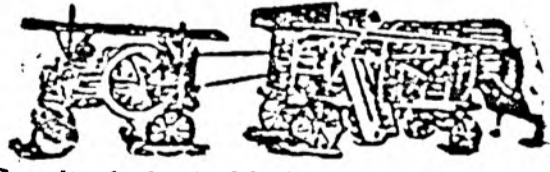
Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier K. & R. Jezek in Blanska.

Recomandăm mașinile de sămănat, construcție tare, cu aparat de săpat și sămănat cucuruz, sistemul cel-mai nou, care corespunde într-o toate timpului de față.

Mașinile de înlătit cu motor, instalațiile de mori și mașinile de sămănat, pe cari le-au liferat firma FRAȚII GÖMÖRI sunt bine primite în toată țara, de aceea ne recomandăm onorațiilor economi.

Mai departe recomandăm următoarele mașini speciale: tăvăluguri pentru zdrobitul pietrișului cu suluri de peatră și cilindru cernător, spre a se folosi la petriș mărunț și mai mare; cum și a se mână

Garnituri de înlătit cu motor! distinse cu numeroase premii prime, liferăm pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată. Pentru instruirea la purtarea mașinilor de înlătit trimitem gratis un monteur la fața locului.

cu apă, abur sau motor. Mașini pentru fabricarea de cărămidă, instalații complete pentru țiglarii, mașini pentru producerea cimentului și spargerea pietrii.

Cumpărători serioși, cari se interesează de mașinile noastre, și cercetăm noi acasă ajung deci mai ieftin la posesiunea mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

Se caută agenți

pentru încasări și vânzare dela o firmă mare ce dă marfa pe rate, se caută pe lângă salariu și proviziune pentru comunele Ocna-Sibiului, Nocrich, Merceurea și Cristian. Respectivii au a depune și o mică cauțiune. Ofertele sunt a se adresa sub numele S 66 la administrația Fcilor Poporului. 561 7-2

Beutură esecelentă și a gust bun, care produce sânge. — Recomandată de medici contra boalei de anemie, lipsă de sânge, nervositate, reconvalescență. Influențează producerea sângelui, întărind mușchi și nervii, dă apetit fără a avea ceva urmări neplăcute asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor. 3:50, una mică Cor. 2.—. Se capătă în toate notecole. Depozitul principal la:

GUIDO FABRITIUS,
apotecar în Sibiu. 591 10—

500 Coroane plătesc celui ce ar putea să câpăta vre odată dureri de dinți ori îi va miroși gura după ce va folosi sticla de dinți a lui Bertilla, o sticlă cu 80 ml. Ed. Bertilla-Winkler Viena 1911. Romme-gasse 1. In Sibiu: La farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turului (Saggasse); ulița Osei 2; farmacia Tutsch; Miltzer, str. Gușterilor; str. Cisnădiei. In Bistrița: farmacia lui Herbert. Babesul-născut, farmacia Lederhulger; Sibiu: farmacia lui Lăgner.

Să se ceară pretutindenea apărat apa de dinți a lui Bertilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătute. La locurile unde nu s-a poate câpăta, trimite sticla cu 5 cor. 50 ml. franco. (33) 10

Mare succes

anunțurile în „Voia Poporului“ unde sunt citite de mii de persoane de pretutindenea din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor.

De aceea „Voia Poporului“ este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de în cerate; pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, achiziții, cumpărări, des lăburii de prăvălii și alte înștiințări, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articole ce trebuie persoanelor singurate sau în familie. — Informații asupra prețului inserțiilor se dau cu plăcere la

Administrația
„VOAIA POPORULUI“

De vânzare.

În Viștea-inferioară (comitatul Făgăraș) se vânzare o casă constatătoare din 3 odăi pentru locuit și o a patra odăie pentru covrigărie, unde se află cuptor și toate cele de lăpă. Vânzarea se face din cauze familiare, poziția e foarte bună. De casă se mai fine un grajd pentru vite, un șoproan lung, pivniță, fântâna, 2 cotețe și grădina pentru legumi. Prețul de vânzare preste tot 2300 coroane. Doritorii să se adreseze la proprietarul Nicolae Moldovan, măeștru frânzolar, Viștea-inferioară (Alsăvist, Făgăraș m.) 531 7-7

TUSA

răgușcala și catarul le vindecă mai bine

Bomboanele Pemete ale lui Réthy

La cumpărare trebuie avut de grijă și să se ceară anume bomboane Réthy, de oarece sunt multe imitațiuni, cari nu ajută nimic.

Prețul: o cutie 60 bani, o cutie mare 1 cor.

De vânzare peste tot locul. 755 2-6

Cel mai vechiu și mai mare institut financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII ÎN SIBIU

Filiale: Brașov, Bezoviciu, Elisabetepole, Lugos, Mediaș și Murașoșorheiu
Agenturi: Orșova, Sântămartin, Sântmiclăușul-mare și Șelca-mare

Capital societar . . . . . K 6,000.000.—
Fonduri de rezervă și penziuni „ 2,350.000.—

Portofel de cambii . . K 17,700.000.— | Depuneri spre fructificare K 24,500.000.—
Imprumuturi ipotecare „ 12,400.400.— | Scrisuri fonciare în circulaț. „ 10,000.000.—

primește depuneri spre fructificare cu **4-5** | 0 după termenul de abdicere, plă-tind însuși darea de interese.

execută ASEMĂNĂRI DE BANI LA AMERICA și îngrijește încasări de cecuri și asignațiuni asupra oricărei pieți, mijlocește tot felul de afaceri de bancă. Ori-ce informațiuni se dau gratis și prompt atât de Centrala din Sibiu, cât și de filialele și agenturile institutului.

751 7— **Direcțiunea.**

Mobiler moderne

in toate stilurile, cea mai solidă executare

pe lângă garanția recomandată

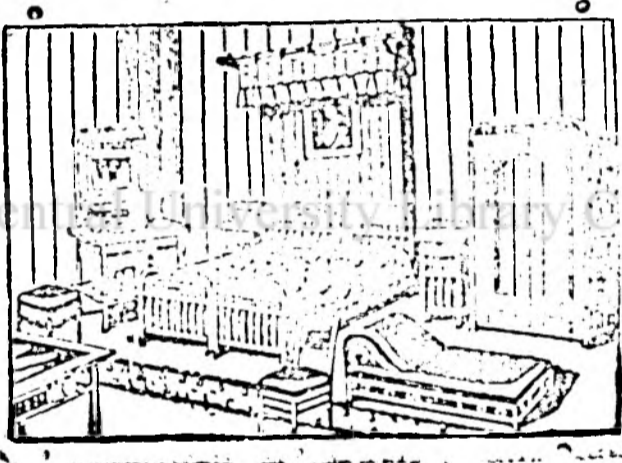
Enil Petrușiu

fabrică de mobiler.

Telefon Nr. 47 cu legătură în întreg comitatul.

Sibiu, Salzgasse Nr. 37.

Expoziție de mobiler zilnic deschisă, țara și la de cumpărare. Primose și execută toate lucrările de lipsă la biserică nouă și vechi.

Ocaziune potrivită de Anul-Nou și Bobotează

la

Vasile Ban, „La cisma mare roșie“

Sibiu, strada Ocnei Nr. 7

pe lângă prețuri ieftine.

Orice păpuș cu prețuri de reducere la Crăciun de acum înainte până la 10 Ianuarie 1913.

Prețurile:

Ghete pentru copii Chevreux și Box sau Kaly, mărimea 20-25 = K	3-4
Ghete pentru copii	25-28 = 4-5
Ghete pentru copii	29-34 = 5-7
Ghete pentru băieți	35-40 = 7-9
Păpuș de jumătate pentru dame Chevreux și Box sau Kaly	4-14
Ghete înalte pentru dame	8-14
Ghete de ucru pentru domni, țară, execuție în Kaly sau piele de vichis	7-11
Ghete pentru domni cu gumă și băier, la Chevreux sau Box	9-10
Ghete pentru domni cu bumbi sau Ideal	10-11
Ghete pentru domni Kobrak	14-15
Ghete pentru domni Oslaria	12-13
Ghete pentru domni formă americană	13-14
Ghete pentru domni, formă americană, cu bumbi și băier	16-17
Ghete pentru domni, piele Antilope în toate colorile	20-25

Mare alegere în cisme pentru copii și domni.

Camasi

cu 4, 5, 6, 7, 8 și 9 coroane.

Principiul meu este: Câștig puțin, vânzare mare!

In duminică și sărbători e deschis înainte de amiază până la 10 ore.

„Tipografia Poporului“, Sibiu.